

BIBLICKÉ PORADENSTVÍ

(Intenzivní kurz)

Bill Shannon

**Občanské sdružení
Didasko**

**Sbor Bratrské jednoty
baptistů Kroměříž**

Kroměříž
27.-30.1. 2010

Poznámka:

K přípravě této osnovy jsme využili materiály z mnoha zdrojů včetně National Association of Nouthetic Counselors (NANC) a pracovníků sboru Grace Community Church.

Kopírování a vydávání jakékoliv části této osnovy je možné jen se svolením přednášejícího.

Děkujeme.

OBSAH

Část	Strana
I. DEFINICE BIBLICKÉHO PORADENSTVÍ.....	1
II. TEOLOGICKÉ ZÁKLADY PORADENSTVÍ.....	3
III. SROVNÁNÍ MODELŮ PORADENSTVÍ.....	13
IV. TĚLESNÉ A DUCHOVNÍ ASPEKTY PORADENSTVÍ.....	21
V. BIBLICKÝ PROCES ZMĚNY	27
VI. ZBOŽNÉ POSTOJE KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA.....	40
VII. ZÁJEM – BÝT SOUČÁSTÍ ŽIVOTA SVÉHO KLIENTA	46
VIII. SHROMAŽĎOVÁNÍ DAT.....	49
IX. INTERPRETACE DAT.....	53
X. POSKYTOVÁNÍ INSTRUKCÍ	
Nevěřícím.....	58
Věřícím	61
XI. DÁT NADĚJI.....	64
XII. ÚKOLY USNADŇUJÍCÍ ZMĚNU	67
XIII. PORADENSTVÍ V KRIZI.....	70
XIV. BIBLICKÝ POHLED NA NAŠI MINULOST	86

Přílohy	Strana
1. PRACOVNÍ TABULKA „JAK SVÉ SRDCE OČISTIT OD MODEL“	90
2. PRACOVNÍ TABULKA K DOSAŽENÍ ZMĚNY JEDNÁNÍ.....	92
3. DENÍK SRDCE	93
4. UKÁZKA VYPLNĚNÉHO DENÍKU SRDCE.....	95
5. PRACOVNÍ LIST „JAK UVÁDĚT MYŠLENKY DO ZAJETÍ (ZKRÁCENÁ VERZE)	97
6. PRACOVNÍ LIST „JAK UVÁDĚT MYŠLENKY DO ZAJETÍ (ROZŠÍŘENÁ VERZE).....	98
7. ZNAKY PÝCHY A POKORY.....	101
8. OTÁZKY PRO SHROMAŽĎOVÁNÍ DAT	104
9. DOTAZNÍK O DUCHOVNÍCH PŘESVĚDČENÍCH.....	107
10. OSOBNÍ DOTAZNÍK	111
11. JAK PŘEKONAT HŘÍŠNOU PÝCHU	115
12. „PROSTĚ TO NEDOKÁŽU“	122

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek	Strana
1. PYRAMIDA TEOLOGIE.....	4
2. ZDROJ NAŠEHO CHOVÁNÍ	6
3. PROČ KŘESŤANŠTÍ PORADCI NEMĚNÍ SVŮJ ZPŮSOB PORADENSTVÍ.....	18
4. PSYCHOLOGICKÉ „EVANGELIUM“	19
5. FUNGOVÁNÍ SYNAPSE	24
6. MEDIKACE A CYKLUS JEDNÁNÍ	25
7. ŘÍDÍCÍ CENTRUM ČLOVĚKA	28
8. MODEL Y POSVĚCENÍ	32
9. BIBLICKÝ PROCES ZMĚNY	39

SEZNAM TABULEK

Tabulka	Strana
1. SROVNÁNÍ METOD PORADENSTVÍ.....	14–15
2. TEORIE MOTIVACE	17

ÚVOD DO BIBLICKÉHO PORADENSTVÍ

I. DEFINICE BIBLICKÉHO PORADENSTVÍ

A. Co biblické poradenství není

1. Biblické poradenství není samostatná služba.
2. Biblické poradenství není vyhrazené jen pro experty.
Příliš mnoho lidí dodává poradenství intelektuální příchut'. Námí zastávaného modelu poradenství se může držet každý křesťan ochotný být jako křesťané v Beroji.
3. Biblické poradenství není volitelná služba.
  - a) Skutky 20,31
  - b) Římanům 15,14
  - c) Koloským 1,28
4. Biblické poradenství nelze oddělit od učednictví.
5. Biblické poradenství nepostrádá citlivost ani zájem.
6. Biblické poradenství není zakonzervovaná metodologie, ale činnost, při níž život jednoho člověka ovlivňuje život druhého.
7. Biblické poradenství neznamena jen předávat biblické principy, ale pomoci následovat Ježíše.

B. Co biblické poradenství je

1. Při biblickém poradenství se snažíme rozpoznat, jaké touhy, myšlenky a jednání by Bůh chtěl změnit.
2. Biblické poradenství využívá Boží slovo, aby skrze ně mohl Duch svatý měnit touhy, myšlenky i jednání lidí.
3. Cílem biblického poradenství je posvěcení křesťanů (do Kristovy podoby) k Boží slávě.

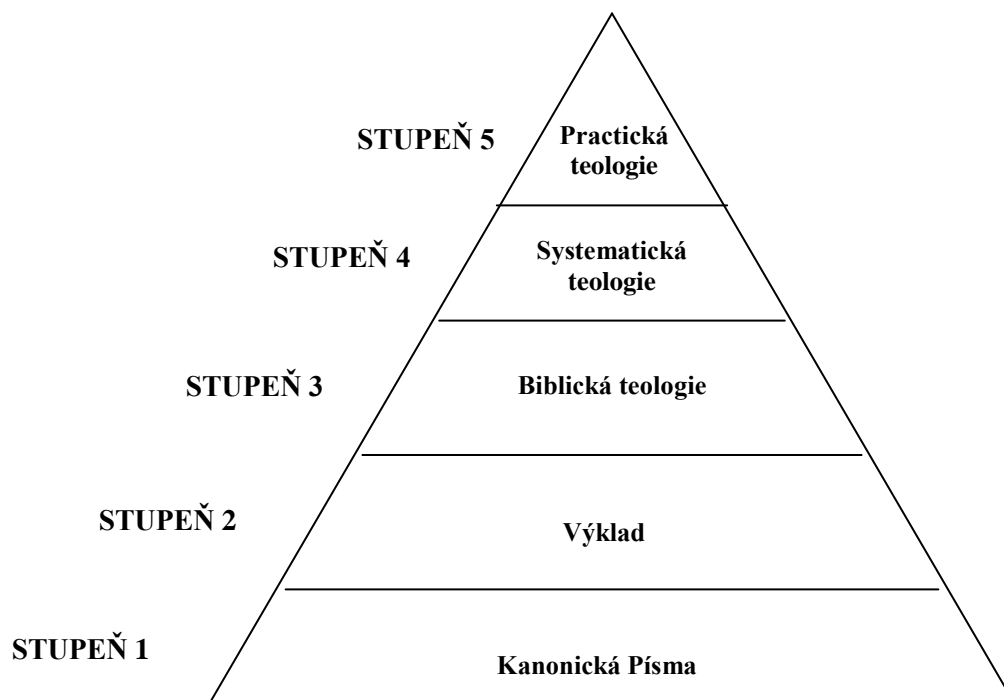
II. TEOLOGICKÉ ZÁKLADY BIBLICKÉHO PORADENSTVÍ

A. Základní předpoklady

1. Prohlášení – inspirované a bezchybné Boží slovo je jediný autoritativní zdroj absolutní pravdy. Bible obsahuje vše potřebné, ať při poradenství řešíme jakoukoliv oblast života.
2. Potvrzení – 2. Timoteovi 3,16–17

B. Proces vytváření teologie

1. Stupeň 1 – pomocí vyšší a textové kritiky musíme nejdříve zjistit, která Písma jsou kanonická.
2. Stupeň 2 – pomocí gramaticko-historických metod exegeze se snažíme kanonické Písmo pochopit.
3. Stupeň 3 – vstupujeme na rovinu biblické teologie. Na základě exegeze kanonického textu formulujeme doktrinální výroky.
4. Stupeň 4 – jednotlivé body biblické teologie (doktrinální výroky) tematicky uspořádáme – sestavujeme systematickou teologii.
5. Stupeň 5 – k praktickým teologickým závěrům o životě můžeme dospět, pouze pokud vycházíme z důkladné systematické teologie.
6. Biblické poradenství spadá do oblasti praktické teologie.

Obr. 1.
Pyramida teologie

7. Implikace vyplývající z „Pyramidy teologie“ (Obr. 1)

a) Stupeň 5 bez stupňů 1-4 není *biblické* poradenství.

(1) Biblické poradenství není všeobecně platný systém „pocukrovaný“ Písmem.

(2) Příliš mnoho lidí bez teologického vzdělání se církvi snaží říkat, jak se změnit a jak růst. Problém spočívá v tom, jak vznikly jejich představy o církvi, které se teď snaží prosadit.

(a) Nemůžeme se úplně spoléhat na závěry, k nimž dochází přirozená lidská mysl při zkoumání přirozeného člověka – vysvětlení na základě pozorování.

(b) Jeremiáš 17,9 ukazuje, že pád člověka měl vliv na jeho nitro („noetický“ vliv) – tedy vliv na srdce/mysl člověka.

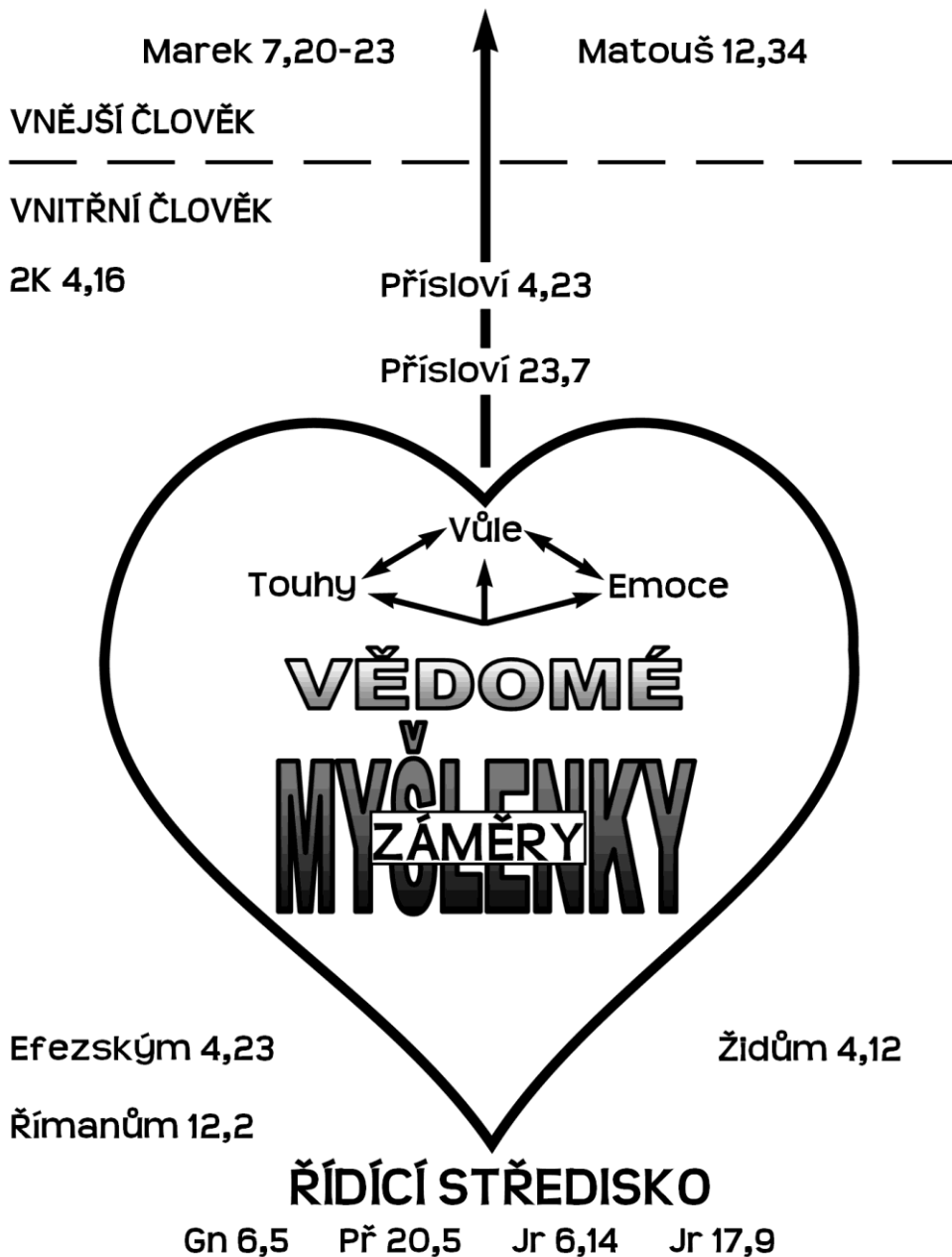
(3) Aby mohlo být poradenství považované za *biblické*, musí Písmu patřit aktivní a funkční kontrola nad všemi metodami vedoucími ke změně a růstu.

b) Stupně 1-4 nejsou bez stupně 5 kompletní ani efektivní.

(1) Teologie nikdy nestojí sama o sobě.

- (2) Náš úkol není jen předávat Písmo, ale sloužit Písmem.
  - (3) Už mnoho let probíhá bitva o Bibli.
- c) Příklady ukazující jak je důležité, aby základem biblického poradenství byla systematická teologie.
- (1) TEOLOGIE – učení o Bohu
    - (a) Bůh je trojediný. Trojici můžeme studovat ze dvou úhlů:
      - i) Ontologie a ekonomie trojice
      - ii) V rámci trojice panuje řád a autorita.
    - (b) On je stvořitel.
  - (2) EPISTEMOLOGIE – učení o poznání
    - (a) Bůh definuje realitu.
    - (b) To znamená, že jen Bůh vidí celý obrázek!
    - (c) Pokud si vy, anebo váš klient chcete udržet rozvahu, pak se na věci musíte dívat stejným způsobem jako On a definovat je jako On.
  - (3) ANTROPOLOGIE – učení o člověku
    - (a) Člověk je Boží stvoření.
      - i) To znamená, že člověk není jen zvíře.
      - ii) To znamená, že člověk není oběť.
      - iii) To znamená, že člověk není bůh
    - (b) Není autonomní.
    - (c) Je řízený svým srdcem a právě v něm musí dojít ke změně.

CHOVÁNÍ

Obr. 2
Zdroj našeho chování

- (4) HARMATIOLOGIE – učení o hříchu
- (a) Hřích má dědičnou rovinu.
  - (b) Hřích má zvykovou rovinu.
  - (c) Hřích má osobní rovinu.
- (5) SOTERIOLOGIE – učení o spasení
KRISTOLOGIE – učení o Kristu
- (a) Kristus je Druhý Adam – Bůh-člověk. On je naším vzorem.
  - (b) Kristus nás zastoupil.
  - (c) Kristus je naším vyvýšeným Pánem.
- (6) PNEUMATOLOGIE – učení o Duchu svatém
- (a) Duch svatý je osoba.
  - (b) Poradce při své práci potřebuje Ducha svatého.
- (7) EKLESIOLOGIE – učení o církvi
- (a) Církev je Kristovo tělo; Ježíš je její hlavou.
  - (b) Tělo Kristovo (církev) je místem uctívání a posvěcení.
  - (c) Bůh církvi svěřil omezenou míru autority.
- (8) ESCHATOLOGIE – učení o konci časů
- (a) Kristus vládne, Jemu patří všechna autorita. (Židům 1,2-3)
  - (b) Neexistuje situace, kterou by nemohl změnit, pokud bude chtít.
  - (c) Jeho druhý příchod nám dává naději do budoucna.
  - (d) Jednoho dne zavládne absolutní spravedlnost jak pro církev, tak pro jednotlivce.

d) Teologické nedostatky některých křesťanských knih o poradenství

(1) Nemluví o Duchu svatém.

(2) Přehlíží církev.

(3) Nekladou dostatečný důraz na modlitbu.

(4) Nevychází z přesvědčení, že při poradenství postačuje Bible.

(5) Přejmenovávají hříchy a opomíjejí lítost/pokání.

(6) Zaměřují se na člověka – na jeho pocity/potřeby.

(7) Obsahují psychologickou terminologii.

C. Biblické základy mají čtyři prvky – každý sbor, který se snaží být biblický a tedy ctít Krista, musí svou službu stavět na těchto čtyřech prvcích .

1. Musíme mít hlubokou úctu k Bohu.

a) Bůh je svatý a spravedlivý.

b) Proto i my musíme být svatí (praktické posvěcení).

c) Nebudeme-li mít k Bohu hlubokou úctu, povede nás to k:

(1) Tolerování hříchu

(2) Zaměření na člověka, které se projeví v našich vyučováním i programech

(3) Následek: služba církve se bude točit kolem člověka a jejím cílem nebude oslavit Boha ale uspokojit lidi kolem.

d) Hluboká úcta k Bohu nám pomůže vnímat Jeho slovo jako dokonalého průvodce životem.

2. Musíme poznat úplnou dostatečnost Božího slova.

- a) Autorita – jednoduše řečeno: Musíme poslechnout vše, co Bible říká! Pokud má naše služba dospělým lidem stát na biblické filosofii, pak její autorita musí vycházet výhradně z Božího slova. Jak napsal John MacArthur:

Druhá nepopiratelná pravda, která tvoří kostru církve, je absolutní autorita Písma. Bible musí neustále čelit útokům, dokonce i uvnitř církve... Bible čelí frontálním útokům.

Jsem přesvědčený, že charismatici útočí na Bibli, když k ní přidávají svá vidění a zjevení. Je to nenápadný a často neúmyslný útok, ale stále útok. Říkají, že jim Ježíš řekl tohle a Bůh tamto. Podkopávají Bibli, protože ji neberou jako jedinou autoritu. Lidé, kteří věří, že Bůh pravidelně sděluje zvláštní poselství jednotlivým křesťanům, bagatelizují Jeho slovo. Bůh sám sebe zjevuje především skrze Bibli a její psané zjevení musí stát v pozici absolutní autority...

Jeden z nejhorších útoků na Boží slovo mají na svědomí lidé prohlašující, že Bibli věří, přestože nevědí, co učí. Je to ta nejnenápadnější forma útoku. Lidé po celé Americe prohlašují, že Bibli věří od první do poslední stránky, ale nečetli ani jeden její odstavec. Jak mohou věřit něčemu, co neznají?

Ježíš řekl: „Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst“ (Matouš 4,4). Pokud žijeme z každého slova, jež vychází z Božích úst, měli bychom také každé Jeho slovo studovat (*The Master's Plan For The Church* [Chicago: Moody, 1991], s. 26–27).

- b) Relevantnost – je absolutně relevantní v každé situaci.

(1) Možná nám nedá jasnou odpověď na každý konkrétní problém, ale *vždy* v ní najdeme principy, díky kterým můžeme v poslušnosti oslavit Boha.

(2) Pokud si neuvědomujeme plnou dostatečnost a nadřazenost Bible nade vším ostatním, pak se může stát, že:

(a) Budeme usilovat o pohodlí místo poslušnosti.

(b) Naší autoritou se místo Božího slova stane osobní zkušenost.

(c) Místo principů božské pravdy se průvodcem naším životem stanou současné světové názory.

- c) Ignorování tohoto prvku biblických základů způsobuje, že v našich sborech vyrůstají lidé, kteří se snaží naplnit své vlastní touhy založené na bezbožných měřítkách.

- d) Z přijetí autority Písma přímo vyplývá i závazek přinášet lidem zdravé učení a ukazovat jim, jak se změnit a růst. MacArthur uvádí:

Pokud máte úctu k Bohu a jste Mu odevzdaní, pak se musíte držet učení Jeho slova. Učení Bible vytváří zdravou doktrínu. Mnoho křesťanů má v dnešní době vůči doktríně vágní postoj. Mnoho kazatelů přichází s „kázáníčky pro křesťanky“ – s krátkými kázáními, která zní hezky a zajímavě. Někdy ve vás způsobí hřejivý pocit, jindy zmatek, smutek nebo nadšení. Ale jen málokdy je slyšíte mluvit o doktríně, vyučovat ji nebo rozebírat. Velice málo kazatelů se ve svých kázáních snaží

vysvětlovat pravdu o Bohu, životě, smrti, nebi, pekle, člověku, hříchu, Kristu, andělech, Duchu svatém, postavení věřícího (v Kristu), těle nebo světu. Potřebujeme pravdy, jichž bychom se mohli držet. Potřebujeme číst biblický text, zjistit o čem mluví a co znamená, objevit v něm Boží pravdu a opakovat ji druhým lidem, abychom ji zaseli do jejich mysli... Lidé prostě potřebují pevnou doktrínu, na které by mohli stavět své životy (*The Master's Plan For The Church* [Chicago: Moody, 1991], s. 27).

- e) Přesvědčení o úplné dostatečnosti Písma je základní předpoklad umožňující nám mít biblický pohled na lidstvo.

3. Musíme mít správnou antropologii.

- a) Lidstvo je zcela zkažené.

(1) Člověk sám nedokáže činit dobro (Římanům 3,10–18).

(2) Jeho srdce je úskočné a nevyčísitelné (Jeremiáš 17,9–10).

(3) Po celý život mu jde jen o naplnění sobeckých cílů a neustále se dopouští zla (Genesis 6,5).

- b) Člověk byl stvořen, aby oslavoval Boha, ale hříchu způsobuje, že se snaží oslavit sám sebe (Římanům 3,23).

- c) Hříšný člověk je oddělený od Boha, a proto bude hledat naplnění ve zkaženém světě (1. Janova 2,15-17). Následky vyplývající z této skutečnosti jsou děsivé:

(1) Lidé nebudou vnímat Krista jako jediné řešení svých potřeb.

(2) Budou se snažit najít náhražky slibující naplnění.

(3) Nebudou se zabývat skutečnými potřebami, ale jen těmi, které budou pociťovat.

- d) Ignorování tohoto prvku biblických základů způsobuje, že v našich sborech vyrůstají lidé, kteří se své problémy snaží řešit na základě toho, o čem skutečně věří, že jejich pociťované potřeby naplní.

- e) Díky tomuto vědomí můžeme svou službu uzpůsobit tak, aby naplňovala skutečné potřeby a ne jen pocíťované potřeby. Cílem veškeré pravé služby tedy je přivést člověka k hlubšímu vztahu s Bohem skrze poslušnost Jeho slovu.
- f) Správný pohled na člověka nám umožňuje správně pochopit účel církve.

4. Musíme pochopit účel církev

- a) Církev existuje proto, aby byla studnicí Boží pravdy (1. Timoteovi 3,15).
- b) Církev existuje proto, aby vytvořila prostředí láskyplného obecnství a posloužila tak k vzájemnému poučení (Efezským 3,16-19; 4,12-16).
- c) Církev existuje proto, aby byla „výcvikovým centrem“, kde lidé mohou růst skrze aplikaci kázání a vyučování a skrze používání svých duchovních darů.
- d) Církev existuje proto, aby byla světlem v temném světě a přinesla evangelium Božím vyvoleným (Titovi 2,11-14).
- e) Nesprávné chápání účelu církve způsobuje povrchní a falešnou službu vedoucí k nejednotě. Cílem se stává úspěch programů a ne Boží sláva. Lidé nejsou aktivně zapojení, ale jen pasivně přihlížejí a vedoucí musí „žonglovat s deseti míčky najednou“, protože jinak by sborové programy zanikly. Ze sboru se nakonec stává organizace řízená lidmi a programy namísto organismu odevzdaných věřících, které zmocňuje Boží Duch.
- f) Správné vnímání účelu církve nám pomáhá správně chápat biblické vůdcovství.

5. Musíme pochopit důležitost a nezbytnost biblického vůdcovství

- a) Musíme odrážet Kristův charakter, abychom mohli být vzorem pro stádo, které vedeme (1. Tesalonickým 2,4-12; Efezským 5,1-2).
- b) Musíme svým lidem poskytnout odpovídající přípravu, aby se mohli zapojit do služby (Efezským 3,20; 4,12).
- c) Musíme jim dávat dostatek příležitostí zapojit se (Židům 10,24–25).
- d) Následky ignorování tohoto základního prvku:
  - (1) Špatné chápání biblického vůdcovství vede k nebiblickému učednictví, zkráceným prioritám ve službě a z nás dělá špatné vzory pro druhé.

- (2) Nedostatek biblických priorit vede k hříšné službě zaměřené na dovednosti a schopnosti a ne na zbožný charakter. Nevyhnutelným následkem je hřích ničící naši způsobilost.
- (3) Nedostatek odpovídající přípravy pro daný úkol způsobuje pocit frustrace a může skončit odchodem mnoha laických vedoucích ze služby.
- (4) Nedostatek odpovídající přípravy způsobuje, že lidé nejsou schopní připravit ke službě další, a tak všechnu práci nakonec dělá několik málo „věrných“.

III. SROVNÁNÍ MODELŮ PORADENSTVÍ

A. Srovnání epistemologie poradců

1. Jak odůvodňuje své znalosti a vědění? Co je zdrojem jeho/jejího poznání?

2. Existují čtyři úrovně poznání:

a) **Zjevení**

(1) Obecné zjevení:

(a) Stvoření (Žalm 8,2.4; 19,2-6; Římanům 1,20)

(b) Svědomí (Římanům 1,19; Jan 1,9; 14,8)

(2) Zvláštní zjevení (Žalm 19; 119; Římanům 4,20-21; 10,17;
2. Timoteovi 3,16-17; 2. Petrova 1,3)

b) **Empirismus** neboli objevy výzkumů

c) **Rozum** neboli teorie, jež jsou výsledkem uvažování.

d) **Intuice**

B. Srovnání metod poradenství

	Hlubinná psychologie	Neofreudismus	Behaviorismus	Racionálně emoční terapie
ZAKLADATEL	Freud	Adler (Horney)	Skinner	Ellis
ČLOVĚK	• zvíře jednající na základě instinktů • Id • Superego • Ego	• zvíře ovládané společností	• zvíře jednající na základě vnějších podmínek • prázdná tabulka	• je v podstatě dobrý • má vnitřní potenciál
PROBLÉM	• konflikt mezi Id a Superego	• Narodil se slabý a malý • cítí se méněcenný kvůli omezením, která se u něj objevila během prvních 5 nebo 6 let života	• selhání prostředí	• člověk se stal obětí chybného iracionálního přesvědčení o sobě samém • pramení z dětství • lidské přesvědčení o vině systému
ZODPOVĚDNOST	• neleží na člověku	• neleží na člověku, ale na společnosti	• neleží na člověku (člověk je morálně neutrální)	• neleží na člověku
POHLED NA VINU ČLOVĚKA	• vina je následek vstřípených standardů druhých lidí	• chyba v uvažování a úsudku • nedostatek sebejistoty	• není důležitá (zlo neexistuje)	• pokřivené uvažování: vyústí v neurotické úvahy a jednání
LÉČBA	• naplnit potenciál • posílit Ego • nevědomé učinit vědomým • najít zdroj v pochopení a informovanosti	• usilovat o nadřazenost • řídit svůj osud • důraz na emoční zdraví a význam pořadí narození	• změnit strukturu prostředí • klient – určuje, čeho chce dosáhnout • terapeut – určuje, jak této změny dosáhnout	• Eliminovat poráženecký pohled na život • vybudovat si racionální pohled na život • převýchova • aktivně měnit poráženecké chování
ŘEŠENÍ LIDSKÉ VINY	• svalit vinu na kulturně společenské hodnoty a rodiče	• změnit uvažování (díky tomu se bude člověk cítit lépe) a lépe se chovat	• změnit standardy podle klientových „potřeb“	• přeorientoval své myšlení, posuzování, hodnocení, jednání a přehodnocování svých rozhodnutí
PORADCE	• Expert	• povzbuzuje • přizpůsobuje se klientovým „potřebám“	• laborant	• učitel a vychovatel • potřebuje mít dobrý vhled
PROBLÉMY	• nebiblická antropologie • prosazuje pohroužení se do sebe, narcisismus • vnímání se jako oběť	• nebiblická antropologie • vnímání se jako oběť • pýcha	• nebiblická antropologie • manipulace skrze odměny a trest • Ignoruje člověka jako duchovní bytost • vnímání se jako oběť	• nebiblické posuzování lidských přesvědčení • klientova přesvědčení jsou nahrazována přesvědčeními poradce a ne Božím slovem

	Třetí síla	Rodinná terapie	Biblická metoda
ZAKLADATEL	Rogers	Ackerman	BŮH
ČLOVĚK	• je v podstatě dobrý • má vnitřní potenciál • roste a rozkvétá jako květina	• produkt pokřivených rodinných vztahů	• stvořený Bohem proto, aby Ho oslavoval
PROBLÉM	• brzdí ho prostředí	• Systém je chybný; příčiny a následky vytváří začarovaný kruh • jednotlivec jen naplňuje svou funkci v rámci systému	• padlý hříšník na základě vlastní volby
ZODPOVĚDNOST	• neleží na člověku	• neleží na člověku	• leží na člověku
POHLED NA VINU ČLOVĚKA	• nedůležitá	• nepatologická; jde jen o problémy života	• následek hříchu • je skutečná
LÉČBA	• Pomoci mu rozpoznat svůj potenciál • řešení je uvnitř člověka • zaměřuje se na pocity	• systém jako celek (klíčový princip) • zaměřuje se na funkci, kterou věřící v systému zastává a snaží se eliminovat nezbytnost jeho funkce, aby dané jednání nebylo nadále potřebné • upravuje podobu vztahů	• ospravedlnění z víry • progresivní posvěcení • Duch a slovo • zaměřuje se na objektivní údaje
ŘEŠENÍ LIDSKÉ VINY	• udělejte vše, co je nezbytné, abyste dosáhli svého cíle být se sebou spokojený	• změnit vztahy v rámci rodiny odlišením jednotlivců; čím bude „odlišnost“ větší, tím snazší bude urovnat vinu • náprava organizace rodiny • změnit vzájemné nefunkční jednání	• vyřešit problém hříchu • zabývat se reakcí
PORADCE	• zrcadlo	• expert na duševní zdraví a kulturní léčitel • upravuje podobu vzájemných vztahů	• pomáhá skrze biblické učednictví/poradenství
PROBLÉMY	• nebiblická antropologie • hledá řešení v člověku ne v Kristu • vnímání se jako oběť	• nebiblická antropologie • podněcuje nezodpovědnost a zaměření na sebe • vnímání se jako oběť	• ŽÁDNÉ, které by Bůh, Jeho slovo a Jeho poslušné děti nedokázaly překonat

Tabulka 1
Srovnání metod poradenství

C. Srovnání předpokladů poradců

Minimálně 8 hlavních předpokladů světské psychologie se diametrálně liší od minimálně 8 hlavních předpokladů biblického poradenství. Nijak nezlehčuji, když řeknu, že jde o dvě protichůdná náboženství.

(Převzato a upraveno z kurzu Dr. Jana Bettlera, C.C.E.F). Římanům 1,18

1. Ateismus vs. teismus
2. Naturalismus vs. holismus
3. Redukcionismus vs. konstrukcionismus
4. Individualismus vs. zaměření na druhé
5. Relativismus a pragmatismus vs. absolutismus
6. Hédonismus vs. poslušnost
7. Viktimizace vs. zodpovědnost
8. Gnosticismus vs. boží poznání

D. Srovnání teorií poradců o motivaci

1. Seznam obvyklých motivací (převzato a upraveno z přednášky Davida Powlisona, C.C.E.F)

Seznam	Popis	Řešení (Boží)
1. Tělesný život	Matouš 6,32a	6,32b, 33
2. Sex	1. Tesalonickým 4,5	4,4
3. Peníze a věci	Lukáš 12,19; 16,14	12,20; 16,13
4. Společenské motivy	Jan 12,42	12,43
5. Moc/Postavení/Úspěch	Lukáš 22,24,25,27	22,26
6. Identita	Lukáš 9,24n	9,23
7. Význam	Kazatel 2,10-11	12,13
8. Vyhnout se bolesti/Dosáhnout potěšení	Matouš 10,16-26; Lukáš 8,14	10,28; 8,15
9. Výsledek/Důsledky	Příslaví 13,12	10,28
10. Ostatní touhy	Galatským 5,16; Jakub 1,14	5,17

Tabulka 2
Teorie motivace

2. Jak tyto motivace interpretují

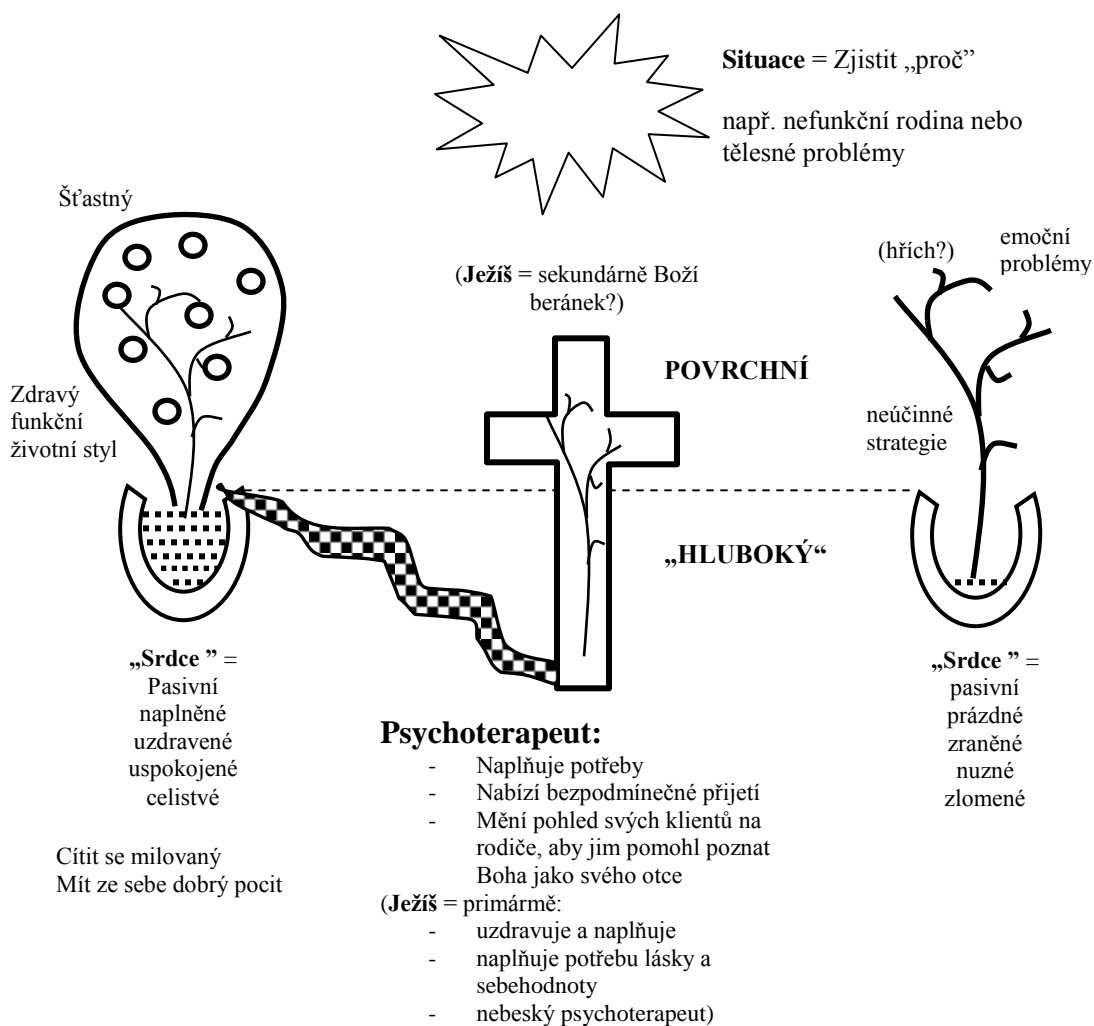
a) lidé

b) Bůh

3. Shrnutí a závěr:

E. Čím se biblické poradenství tolik odlišuje? (použito se svolením Davida Powlisona, C.C.E.F.)

Obr. 4
Psychologické „evangelium“

1. Jiný pohled na člověka:
Aktivní a zodpovědné srdce
NE pasivní, pouze reagující srdce považující se za oběť
2. Jiný pohled na situaci:
Významné události (Kdy? Kde? S kým?), které se podílely na formování zvyků a jednání člověka.
NE všeurčující proč?

3. Jiný pohled na východisko
„Bud' mi na hřích dvojím lékem, zbav mě jeho moci, viny.“
NE naplň mé vnitřní potřeby po lásce a sebehodnotě.

4. Jiný pohled na proces změny
Činit pokání, věřit, obnovit svou mysl, nově začít poslouchat, usilovat o progresivní posvěcení, abychom mohli oslavovat a ctít Boha, který je toho hoden.
NE snažit se naplnit své potřeby, dosáhnout vnitřního uzdravení, najít lidi, kteří mě přijmou, určit si dosažitelné cíle, abych se mohl cítit sebejistě, cítit svou hodnotu a cenu.

5. Jiný pohled na Boha
Svrchovaný, trojjediný Pán; Boží syn, který byl ukřižovaný jako Boží Beránek místo hříšníků; Duch synovství, který v nás přebývá, aby z našeho života odstranil hřích, aby vyvýšil Krista a naučil nás znát našeho Otce.
NE bezmocný přihlížející, který jen sleduje naše problémy; nebeský terapeut, jenž naplňuje naše emocionální potřeby a svou smrtí ukázal, jak důležití pro Boha jsme, a který přijímá oběti hříchů druhých.

IV. TĚLESNÉ A DUCHOVNÍ ASPEKTY PORADENSTVÍ

A. Důvody nemoci

1. Obecné

Pád - Genesis 3

2. Konkrétní

a) Osobní hřích

(1) Jakub 5,15-16

(2) 1. Korintským 11

(3) Přirozené následky hříchu

(4) Nebiblické reakce na životní situace

b) Boží záměr

(1) 2. Korintským 12,7

(2) Ve výsledku: *Boží sláva* - Jan 9,1-4

Boží záměry jsou důležitější, než abychom se uzdravili.

B. Reakce na životní situace – co se děje na fyzické rovině?

1. Bohem stvořené řídicí mechanismy

a) Automatické

b) Reflexy

2. Kontrolní mechanismy mohou být ovlivněny reakcemi na životní situace
  - a) Způsobují fyzické příznaky
  - b) Naše reakce mohou zhoršit nemoci, kterými již trpíme.
  - c) Lékařská terminologie
    - (1) Psychosomatické problémy – spojení mezi myslí a tělem
    - (2) Lepší definice – duchovně-tělesný problém
  - d) Zdravotní léčba?
    - (1) Léky
    - (2) Kurzy asertivity
    - (3) Stress management
    - (4) Placeba
3. Problémem není problém, jemuž čelíš, ale tvoje reakce na něj.

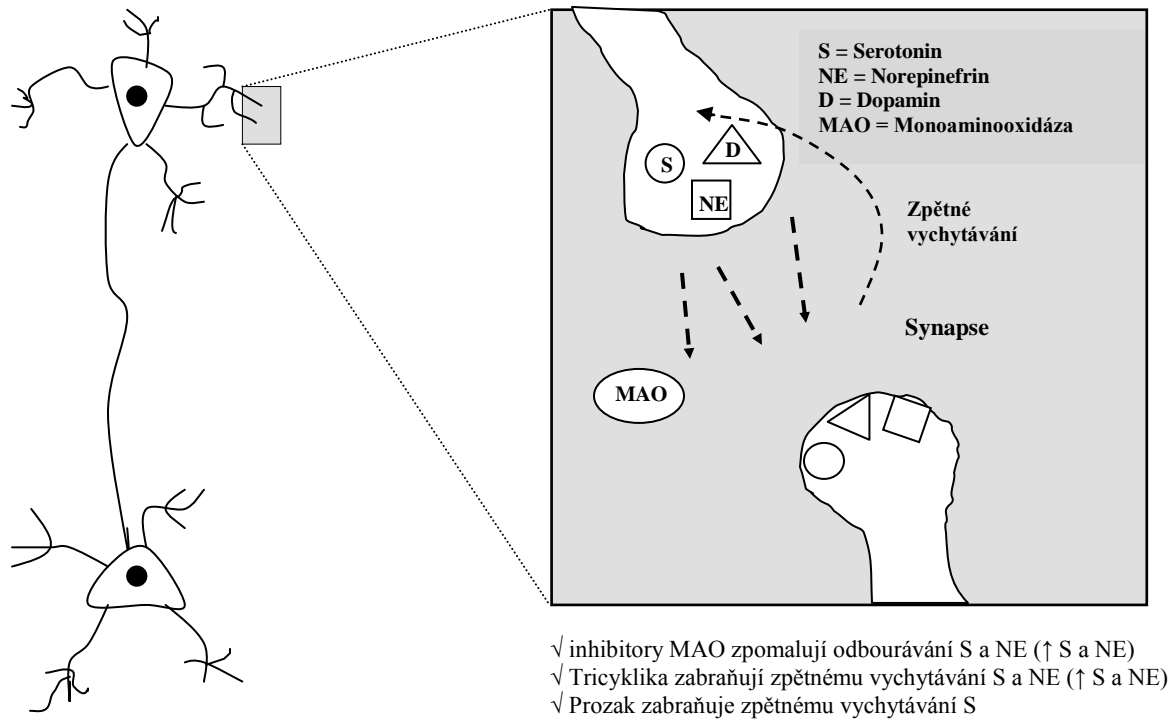
C. Správná reakce na onemocnění

1. Přemýšlejte nad jeho důvodem.
  - a) Došlo k němu prostě proto, že žijeme v padlém světě?
  - b) Je na vině hřích?
  - c) Jde o Boží záměr? O Boží slávu?

2. Ptejte se správnou otázkou: Jak mohu skrze svou nemoc oslavit Boha?
  - a) Uvědomte si pravdivost Jana 9,3 – Pro nemocného člověka je nejlepší to, co oslavuje Boha... což *nemusí* znamenat uzdravit se.
  - b) Posuďte své osobní cíle.
  - c) 2. Korintským 12,9-10
  - d) Jakub 1,2-4
  - e) Římanům 8,28-29
  - f) Genesis 50,20
  - g) Jób 2,10
  - h) 1. Korintským 10,13 – Bůh vždy zaslibuje *vítězství*... ne nezbytně *vysvobození*
3. Musíte být zodpovědní bez ohledu na své pocity.
4. Co když máme něco, co medicína neobjevila?

D. Otázka biologických příčin a poradenství

1. Teorie chemické nerovnováhy

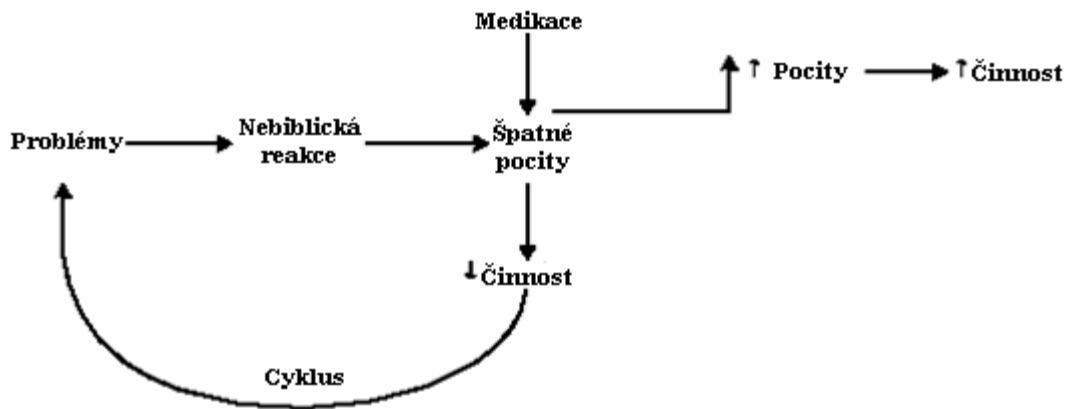

Obr. 4
Fungování synapse

a) Co se objeví dřív: deprese nebo nerovnováha?

b) Fungují léky? (Definujte „fungují“)

c) Efekt placebo

Obr. 6
Medikace a cyklus jednání

d) Doktorů, kteří tvrdí, že emoční problémy a problémy chování jsou způsobené tělesnými problémy (jako např. chemickou nerovnováhou), se ptejte následující otázky:

(1) V souvislosti s diagnózou:

- Jaké testy jste provedli, abyste prokázali, že jde skutečně o tělesný problém?
- Jak ho tyto testy prokázaly?
- Je diagnostikovaný stav dokázaný a prokazatelný fakt, nebo jen teorie?

(2) V souvislosti s chováním:

- Jste si jistí, že diagnostikovaný tělesný problém je příčinou emočního stavu nebo chování dané osoby?
- Je dané spojení dokázaný a prokazatelný fakt, nebo jen teorie?

(3) V souvislosti s léky: Jaký důkaz máte, že doporučené léky napraví odhalený tělesný problém?

2. Behaviorální genetik: A Lack-of-Progress Report* (Zpráva o nedostatečném rozvoji)
- a) Zločin: Výsledky studií o rodině, dvojčatech a adopci naznačily dědičnost predispozic ke zločinu v rozsahu 0 až více než 50% (dědičnost reprezentuje míru, do jaké je daný rys způsobený genetickými faktory). V 60. letech 20. století objevili vědci u mužů spojení mezi jedním chromozomem Y navíc a násilným zločinným jednáním. Následné studie označily toto spojení za neprůkazné.
  - b) Maniodeprese: Výsledky studií o rodině a dvojčatech naznačovaly, že je náchylnost k maniodepresi dědičná ze 60-80%. V roce 1987 dvě skupiny oznámili lokalizaci dvou genů souvisejících s maniodepresí, jedné u Amišských rodin a druhé u Izraelských rodin. Obojí bylo odvolané.
  - d) Schizofrenie: Studie dvojčat ukázaly, že schizofrenie je dědičná ze 40 až 90%. V roce 1988 oznámila skupina vědců nález genu souvisejícího se schizofrenií u rodin v Británii a na Islandu. Další studie žádné spojení neuvádějí a původní tvrzení bylo odvoláno.
  - e) Alkoholismus: Výsledky studií o dvojčatech a adopci naznačily dědičnost v rozsahu 0-60%. V roce 1990 vědci oznámili nález spojení mezi genem, který vytváří receptory pro neurotransmitter dopamin, a alkoholismem. Nedávná revize důkazů vedla k závěru, že tomuto spojení nenasvědčují.

---

* Tato část je převzata z „Behavioral Genetics: A Lack-of-Progress Report,” *Scientific American*, červen 1993, s. 125.

V. BIBLICKÝ PROCES ZMĚNY

A. Globální pohled na problém hříchu (jeho původ a rozvoj) a vliv hříchu na uctívání

1. Původ hříchu (Genesis3)

- a) Lidé měli před pádem Boží pokyny. Byli nevinní, ale ne autonomní nebo nezávislí.
- b) Zároveň potřebovali pokyny Božího slova (Genesis1,28-30). Bez Božího slova je život nemožný, nemá žádný smysl ani budoucnost.
- c) Lidé se odvrátili od Božích pokynů k satanovým pokynům.
  - (1) Pochybnost ➤Genesis 3,1
  - (2) Pokřivení ➤Genesis 3,2
  - (3) Popření ➤Genesis 3,4
  - (4) Pomluva ➤Genesis 3,5
- d) Lidé zavrhli Boží pokyny a museli nést následky.
  - (1) Okamžité následky
  - (2) Věčné následky

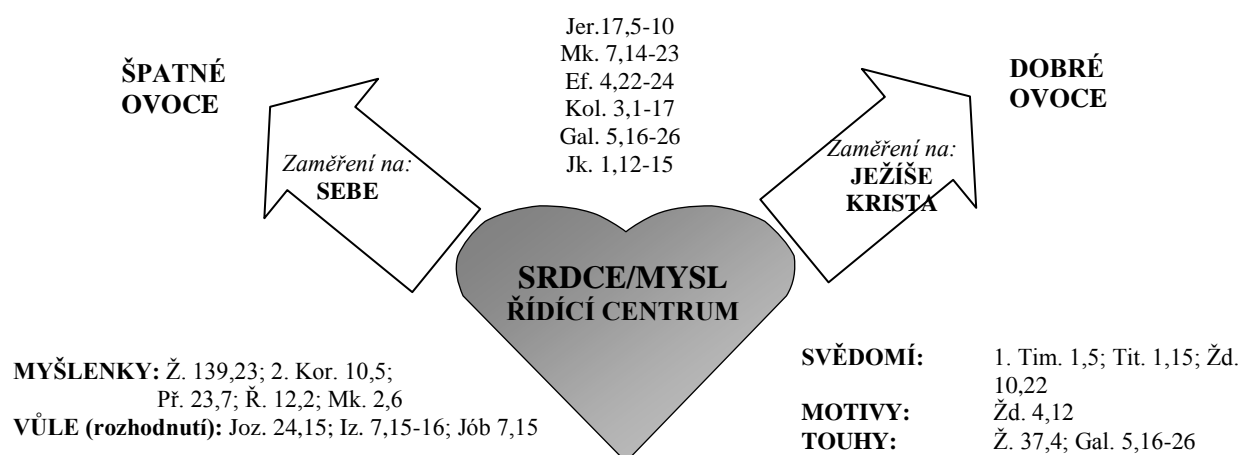
2. Pokračování

- a) Narození prvního člověka (Genesis 4)
- b) První izraelský král (1. Samuelova13-31)
- c) Stav celého lidstva v době apoštola Pavla (Římanům 3,9-23)

3. Současný stav (2. Timoteovi 3,1-13)
  - a) Hromadné nepravost (2. Timoteovi 3,2-4)
  - b) Hromadné pokrytectví (2. Timoteovi 3,5-7)
  - c) Hromadné odpadlictví (2. Timoteovi 3,8-9)
  - d) Hromadné pronásledování (2. Timoteovi 3,12-13)

4. Alternativy hříchu
  - a) Můžeme to vzdát, což už mnozí udělali.
  - b) Můžeme hledat pomoc v radách lidí.
  - c) Můžeme hledat pomoc u Boha skrze Jeho slovo (2. Timoteovi 3,15-4,2).

B. Bližší pohled na problém hříchu a jeho vliv na uctívání

1. Sídlo - Srdce (Genesis 6,5; Matouš 22,34-40; Přísloví 4,23; Marek 7,20-23; 1. Samuelova 16,7; Žalm 111,1; Přísloví 23,7)

Obr. 7
Řídící centrum člověka

2. Předmět pozornosti – Uctívání (Exodus 20,1-6; Římanům 12,1; Jeremiáš 2,13; 1. Královská 18,21; Matouš 12,34; Jozue 24,14-20; Římanům 6,16; Matouš 6,21)
3. Frustrace – modlářství /chtíč (1. Královská 11,4; Ezechiel 14,1-11; Římanům 1,25; 1. Korintským 10,1-14)
  - a) Chtít nebo toužit po něčem, co Bůh nechce a po čem netouží.
  - b) Chtít něco, co Bůh chce nebo po čem touží, ale chtít to tak moc, že začneme jednat bezbožně, abychom to dostali (nebo pokud to nedostaneme).
  - c) Nechat se ovládat svým očekáváním a uvažovat, mluvit nebo jednat bezbožně, pokud není naplněné.
  - d) Uvědomovat si své zasloužené právo a snažit se ho dosáhnout bezbožnými myšlenkami, slovy nebo skutky, pokud nám bylo upřeno.
  - e) Věřit v něco (měřítko či pravidlo), co není od Boha a co vede k bezbožnému jednání.
  - f) Postoj, který je v rozporu s Božím slovem a vede k bezbožnému smýšlení, mluvení a jednání.
4. Znovuzrození — versus náprava
  - a) Evangelium a jeho napodobenina – psychologizované evangelium
  - b) Římanům 10,8-10; Matouš 7,21-23; Efezským 3,17
5. Proměna – obnova mysli/srdce
  - a) Jde o bitvu (válku) (Římanům 12,2; Efezským 4,22; 2. Korintským 10,5) – do Kristovy podoby
  - b) Římanům 8,28-29; 2. Korintským 3,18; Galatským 4,19, Efezským 4,13-15; Koloským 1,17; 3,10

6. Oslavení – Kristův návrat (Římanům 8,18-25,30; 1. Korintským 15,50-58)
7. Shrnutí a závěr
- a) Denně se modlete (Žalm 139,23-24).
  - b) Ptejte se sama sebe:
    - (1) Jaké jsou mé cíle, očekávání a záměry?
    - (2) Co mě znepokojuje nebo děsí?
    - (3) Co mi dělá radost?
    - (4) Co mě motivuje?
    - (5) Co bych nejspíš chtěl nade vše ostatní?
    - (6) V jakých situacích reaguji s hněvem?
    - (7) Jaká práva mi byla upřena?
    - (8) Jaký biblický standard nebo princip schvaluje dané myšlenky, slova nebo skutky?
  - c) Sepište si, jakými myšlenkami, slovy nebo jednáním uctíváte danou modlu/chtíč.
  - d) Uvědomte si, o co jde, a vyznejte to = hřích modlářství.
  - e) Požádejte o odpuštění Boha i všechny, kdo se stali součástí hříšného uctívání.
  - f) Studujte Boží charakter, abyste zjistili, jak moc je váš pohled na Něj pokřivený.
  - g) Buďte ochotní naučit se, jak místo model/chtíče uctívat Boha.
  - h) Pust'te se do důkladného studia Božího charakteru a Jeho vlastností (atributů), které přímo souvisejí s oblastmi, jež ve svém životě potřebujete změnit.

C. Obecné úvahy

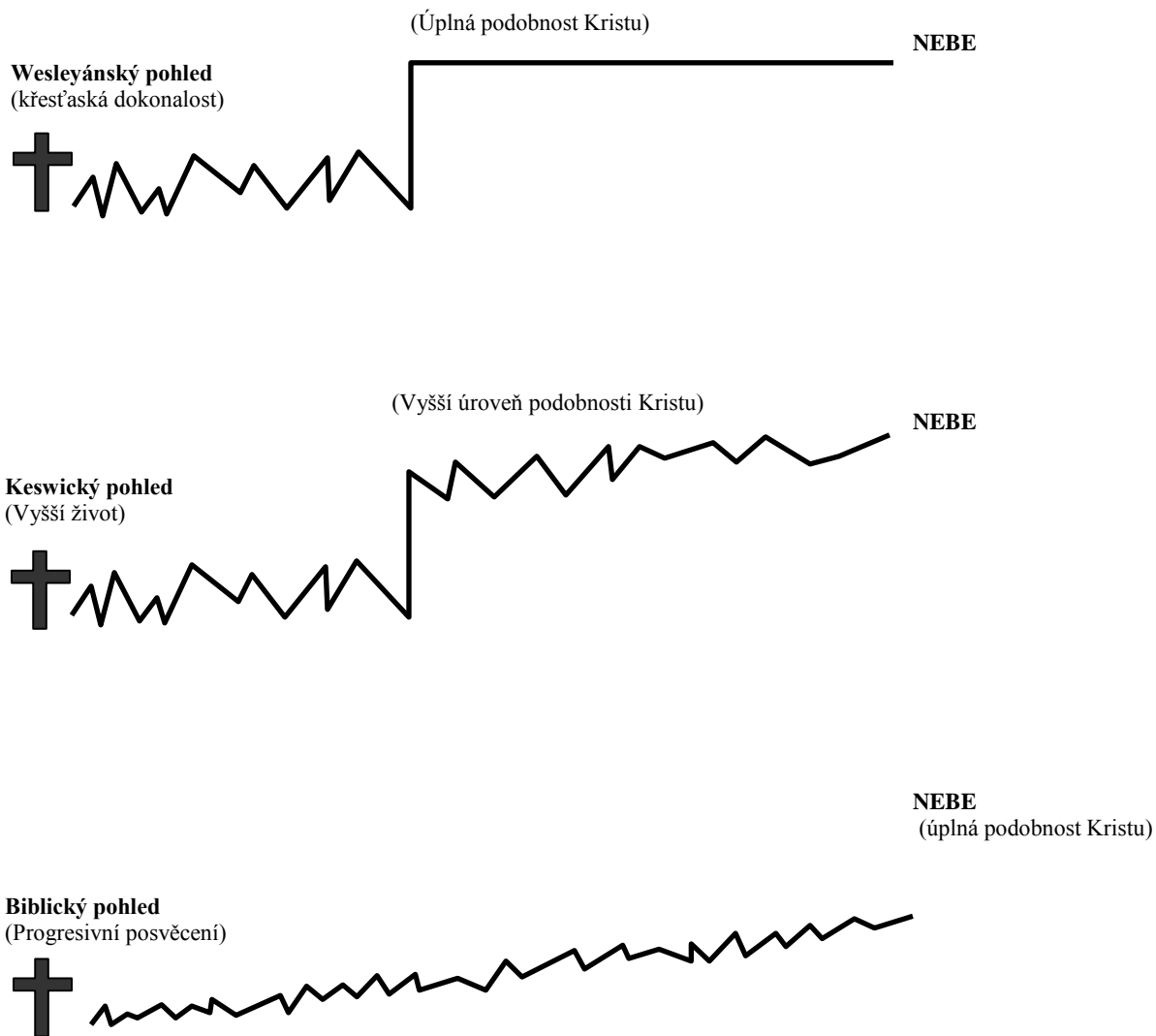
1. Tři modely posvěcení

- a) Wesleyánský pohled (křesťanská dokonalost)

- b) Keswický pohled (Vyšší život nebo Hlubší život)

- c) Biblický pohled – progresivní posvěcení (často označovaný jako reformovaný pohled)

(1) 12. kapitola Westminsterského vyznání víry uvádí:

- I. Povolání a obnovení lidé, kteří ve svém nitru mají nové srdce a nového ducha, jsou též posvěceni, skutečně a osobně, skrze moc Kristovy smrti a vzkříšení, Jeho slovem a Duchem přebývajícím v nich; vláda těla hříchu je zcela zlomena a různé jejich žádosti jsou od toho okamžiku stále více oslabovány a umrtvovány, zatímco oni stále sílí a ve vši spásné milosti jsou stále pohotovější k životu plnému skutečné svatosti, bez níž Boha nikdo nespatří.
- II. Toto posvěcení zahrnuje celého člověka, však v tomto životě jen nedokonale; stále v každém jeho údu přebývají pozůstatky zkaženosti, z nichž vyvěrá neustálá a neuhasitelná válka, tělo žádá proti duchu a duch proti tělu.
- III. V kteréžto válce, byť pozůstávající zkaženost může mít po určitý čas navrch, však skrze sílu neustále dodávanou posvěcujícím Duchem Kristovým obnovená část vítězí; a tak svatí rostou v milosti a v báni Boží dovádějí svou svatost k dokonalosti.

(2) Mnoho lidí prohlašuje, že zastává biblický pohled, ale v praxi se dopouští chyb ostatních přístupů.

Obr. 8
Modely posvěcení

D. Konkrétní koncepty

Biblický poradce se neobejde bez hlubokého teologického pochopení viny, pokání, odpuštění a konceptu náhrady; jen potom bude schopen druhým pomoci k biblické změně. Protože jsou tyto koncepty pro doktrínu posvěcení zcela zásadní, snaží se je satan i lidské hříšné tělo (sarx) co nejvíc překroutit.

1. Vina

a) Současná válka proti vině

(1) Příklady ze společnosti (z knihy *The Vanishing Conscience*)

(2) Vysvětlení vlivu viny

- (a) Prostředí
- (b) Nemoc
- (c) Dědičnost
- (d) „Falešná vina“
- (e) „Hanba“

(3) Snahy zbavit se vlivů viny

- (a) Další hříšné jednání
- (b) Léky
- (c) Svalování viny na druhé
- (d) Sebehodnota
- (e) Sebeuspokojení

b) Biblický pohled na vinu

(1) Definice: Zákonná odpovědnost nebo trestuhodnost

- (a) Skutečná vina vs. pocit viny
- (b) Pojem „falešná vina“

- (2) Jak se k vině postavit.
- (a) Nikdy nesmíme zlehčovat realitu viny.
    - i) Vina je společná všem lidem.
    - ii) Vina je závažná záležitost.
    - iii) Vina nezmizí.
  - (b) Nikdy nesmíme zlehčovat pocit viny.
  - (c) Nikdy nesmíme podceňovat následky viny.
- c) „Varovné světlo“, které vinu odhaluje.
- (a) Přímé odkazy (Skutky 23,1; 24,16; 1. Timoteovi 1,19; Židům 13,18)
  - (b) Principy vyplývající z Římanům 14,23.
- (2) Různé podoby svědomí uvedené v Bibli
- Každý člověk má jen jedno svědomí, to ale může na různé podněty reagovat odlišně v závislosti na „faktech“, jež dostává. Všechny uvedené popisy mohou v různých situacích platit pro svědomí téhož člověka.
- (a) Otupené svědomí (1. Timoteovi 4,2; Titovi 1,15; Efezským 4,19)
  - (b) Nevycvičené svědomí (srovnej Levitikus 4,22-24; 1. Timoteovi 1,13; Židům 5,14)
  - (c) Příliš aktivní svědomí (Římanům 14,1-5.23)
  - (d) Biblické svědomí
- (3) Řešení viny

2. Pokání

Slovo „pokání“ v podstatě znamená obrat nebo změnu. Nejlépe ho ilustruje člověk, který kráčí jedním směrem, ale udělá otočku o 180° a míří teď opačným směrem.

Pokání je nezbytnou součástí skutečného obrácení (Lukáš 3,3; 2. Korintským 7,10). Nespasení lidé se musí odvrátit od hříchu – stavu, kdy oni sami byli svým pánem a vládcem (Římanům 10,9; 1. Janova 3,4).

a) Prvky skutečného pokání

(1) Pochopení

(2) Vyznání

(3) Volba

b) Důsledky skutečného pokání

(1) Obnova

(2) Usmíření

(3) Lítost

(4) POZNÁMKA: musíme mít na paměti, že pokání nevyžaduje vždy všechny uvedené prvky, a zároveň musíme dbát na to, aby ovoce pokání určoval Bůh a ne lidé (Marek 7,6-13; 1. Korintským 4,5-6).

c) Příklady skutečného pokání:

(1) Žalm 51 (David)

(2) 2. Korintským 7,9-11

3. Odpuštění

a) Co je odpuštění?

(1) Boží odpuštění

(2) Naše odpuštění

(a) „Už ti tento hřích nebudu připomínat (s výjimkou situace, kdy to bude absolutně nezbytné pro tvé dobro).“

(b) „Nikomu se o něm nebudu zmiňovat (s výjimkou situace...).“

(c) „Nebudu nad tím už dál uvažovat.“

b) Komu bychom měli odpustit?

(1) Postoj odpuštění

(a) Marek 11,25

(b) Lukáš 23,34

(c) Matouš 6,12-15 a Lukáš 11,4

(2) Transakce odpuštění

(3) Ostatní záležitosti související s tím, komu odpouštíme.

(a) Konfrontovat hřích vs. „zakrýt“ hřích

(b) Omlouvání svého jednání vs. prosba o odpuštění

(c) Jak je to s odpuštěním Bohu?

(d) Jak je to s odpuštěním nevěřícím?

(e) Jak je to s odpuštěním lidem, kteří už nežijí?

(f) Jak je to s odpuštěním sama sobě?

c) Jak bychom měli odpouštět?

(1) Okamžitě (Lukáš 17,3)

(2) Opakovaně (Lukáš 17,4)

(3) Štědře (2. Korintským 2,5-8)

(4) Proč bychom měli odpouštět?

4. Nahradit jedno druhým

a) Koncept náhrady

Změna podle Bible znamená něco „svléct“ a zároveň něco „obléct“.

O nahrazování jednoho druhým učí Písmo od začátku do konce (např. Žalm 1,1-2; Izajáš 1,16-17; Římanům 13,14; 1. Tesalonickým 5,21-22; Židům 10,25; Jakub 5,12; 1. Petrova 3,9; 3. Janova 11), ale nejjasněji a nejuceleněji o něm mluví v Efezským 4,22-32.

b) Znaky náhrady

(1) Zbavit se starých zvyků a vybudovat si nové
(Citace z Jay Adams, *The Christian Counselor's Manual*, s. 180-181)

(2) Vytrvalost v poslušnosti

(3) Uspořádat si své prostředí

(4) Viz pracovní tabulku od Jaye Adamse v Příloze 2.

5. Obnova mysli

a) Důležitost obnovy

(1) SZ – Žalm 15,2; Přísloví 23,7; Kazatel 3,17-18; Abdiáš 1,3; Sofoniáš 1,12)

(2) NZ – Matouš 9,3-4; Marek 7,20-23; Římanům 12,2; 2. Korintským 11,3; Efezským 4,23; Filipským 4,8; Koloským 3,2.10.16; 1. Tesalonickým 4,13; 5,21; 1. Korintským 3,16; 2. Korintským 1,8; Římanům 1,28; 6,3.16; 1. Petrova 1,13

b) Co musí obnově předcházet

(1) Mysl člověka je před svou obnovou zkažená, zaslepená, podléhá marnosti a je zatemněná (Římanům 1,28; 2. Korintským 4,4; Efezským 4,17-18).

(2) „Ztracení lidé mají zkaženou mysl, a proto se rozhodují špatně; jejich mysl je duchovně slepá, a proto nevědí, co je dobré; jejich myšlenky podléhají marnosti, a proto nevykonávají dobro; je zatemněná, a proto si ani neuvědomují, jakého zla se dopouštějí. Jaký tragický sled skutečností.“
- MacArthur, *Anxiety Attacked*

(3) Díky obnově mohou Boží názory vstupovat do lidské mysli a řídit ji (1. Korintským 2,11-12; Římanům 1,16; Lukáš 10,27; Efezským 5,17-18; Koloským 3,16).

c) Usilovat o obnovu (Římanům 12,2; Efezským 4,23; Koloským 3,2.10.16; 1. Tesalonickým 5,21)

(1) Přečtěte si brožurku od George Sancheze, „Changing Your Thought Patterns” (Colorado Springs: Navpress, 1975).

(2) Přečtěte si strany 64-65 z Jay E. Adams, *How to Help People Change* (Grand Rapids: Zondervan, 1986).

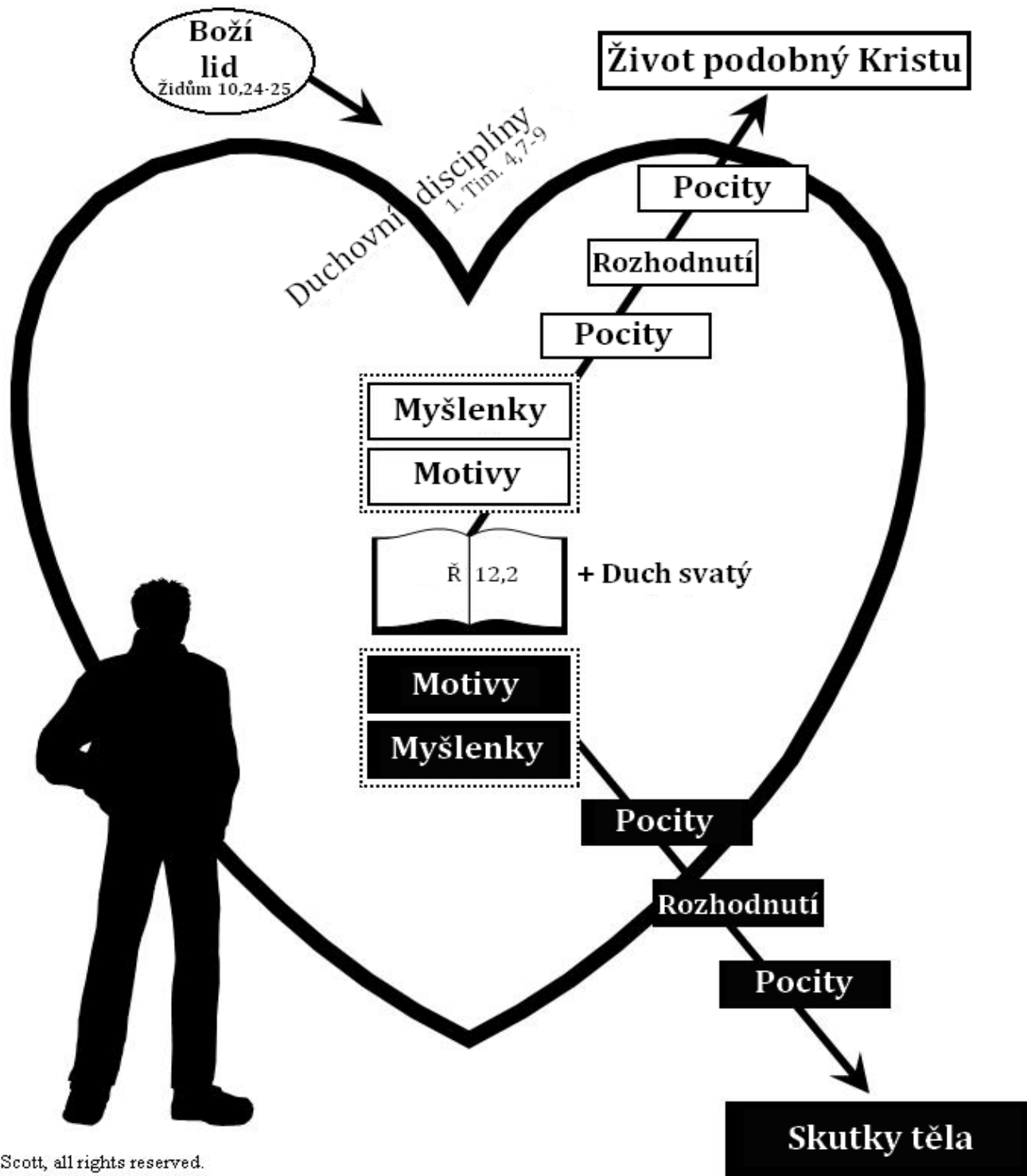
d) Boje při obnově (2. Korintským 10,5)

Polemos, strateuo = bitva, válka, utáboření se, boj, konflikt (Galatským 5,16-17; 1. Timoteovi 1,18; 4,7-9; 2. Timoteovi 2,3-4; Jakub 4,1-2; 1. Petrova 2,11; Zjevení 12,7)

e) Návrhy kroků ke změně z Filipským 4,6-9 – viz přílohy 3-6

Biblický proces změny

Efezským 4,22-32 Koloským 3,1-17

Stuart Scott, all rights reserved.

Obr. 9
Biblický proces změny

VI. ZBOŽNÉ POSTOJE KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA

A. Nakažlivé zlo: Pýcha

1. Biblické výrazy
  - a) Starý zákon

  - b) Nový zákon

2. Biblické příklady
  - a) Satan (Genesis 3,1-5)
  - b) Uzijáš (2. Paralipomenon 26,16)
  - c) Nabukadnezar (Daniel 5,20)
  - d) Belšasar (Daniel 5,22)
  - e) Král Saul (1. Samuelova 18,7-9)
  - f) Král Herodes (Skutky 12,20-23)
  - g) Diotrefés (3. Janova 9)

3. Biblická varování
  - a) Deuteronomium 8,11-18
  - b) Přísloví 16,18
  - c) Přísloví 21,4
  - d) Filipským 2,3-4

4. Definice pýchy
  - a) Sebeuctívání
    - (1) Já jsem zdrojem uctívání.
    - (2) Já uctívání uskutečňuji.
    - (3) Já jsem dárcem uctívání.

  - b) Opačná strana – Sebelítost

c) Definice:

Sobecký postoj (postoj vládce místo postoje služebníka): _____ na sebe a službu sobě, _____ o vlastní slávu a věhlas, a _____ ovládat a používat všechny věci pro vlastní prospěch.

5. Projevy pýchy

- a) Reptání proti Bohu, vynášení posudku nad Bohem (Numeri 14,1-4.9.11; Římanům 9,20)
- b) Nedostatek vděčnosti (2. Paralipomenon 32,25)
- c) Hněv (Příslaví 28,25; Matouš 20,1-16)
- d) Považovat se za lepší, než jsou druzí (Lukáš 7,36-50)
- e) Domýšlivost na vlastní důležitost, obdarování a schopnosti (Skutky 12,21-23)
- f) Soustředit se na nedostatek svých obdarování a schopností (1. Korintským 12,14-25)
- g) Perfekcionismus (Matouš 23,24-28)
- h) Mluvit příliš moc (Příslaví 10,19)
- i) Mluvit příliš moc o sobě (Příslaví 27,2; Galatským 6,3)
- j) Usilovat o nezávislost nebo nadřazenost (1. Korintským 1,10-13; Efezským 5,21)
- k) Být posedlý tím, co si myslí druzí (Galatským 1,10)
- l) Být zničený nebo naštvaný kvůli kritice (Příslaví 13,1)
- m) Být nepoučitelný (Příslaví 19,20; Jan 9,13-34)
- n) Jednat sarkasticky, ponižovat druhé nebo jim ubližovat (Příslaví 12,18.24)
- o) Málo sloužit druhým (Galatským 5,13; Efezským 2,10)
- p) Nedostatek soucitu (Matouš 5,7; 18,23-35)
- q) Vždy se obhajovat nebo svalovat vinu na druhé (Genesis 3,12-13; Příslaví 12,1)
- r) Neschopnost přiznat chybu (Příslaví 10,17)
- s) Neschopnost požádat o odpuštění (Matouš 5,23-24)
- t) Slabý modlitební život (Lukáš 18,10-14)
- u) Vzдорovat autoritě nebo se chovat neuctivě (1. Petrova 2,13-17)
- v) Vyjadřovat své názory či přání, aniž by se někdo ptal (Filipským 2,1-4)
- w) Zlehčovat své hříchy nebo nedostatky (Matouš 7,3-5)
- x) Nafukovat hříchy a nedostatky druhých (Matouš 7,3-5; Lukáš 18,9-14)

- y) Být netrpělivý nebo popudlivý vůči druhým (Efezským 4,31-32)
- z) Žárlit nebo závidět (1. Korintským 13,4)
- aa) Využívat druhé (Matouš 7,12; Filipským 2,3-4)
- bb) Jednat nečestně – zakrývat své hříchy, chyby a omyly (Příslaví 11,3; 28,13)
- cc) Snažit se upoutat pozornost (1. Petrova 3,3-4)
- dd) Nemít blízké přátele/hluboké vztahy (Příslaví 18,1-2; Židům 10,24-25)

6. Díky čemu pýcha roste

- a) Sebeúcta
- b) Sebeláska
- c) Seberealizace/sebejistota
- d) Sebeponižování/asketismus
- e) Vlastní „práva“
- f) Zákonictví
- g) Farizejství

7. Správná reakce

- a) Vyznat ji – vnímat pýchu takovou, jaká skutečně je.
- b) Činit pokání
- c) Obléknout pokoru

B. Ohrožená ctnost: pokora

1. Biblické výrazy

- a) Starý zákon
- b) Nový zákon

2. Biblické příklady

- a) Abraham (Genesis 13)
- b) Mojžíš (Numeri 12,3)
- c) Jan Křtitel (Lukáš 3,16)
- d) Marie, Ježíšova matka (Lukáš 1,38.46.48)

- e) Výběrčí daní (Lukáš 18,13)
- f) Pavel (Skutky 20,18-19; Římanům 11,33-36, Efezským 3,8, 1. Timoteovi 1,15)
- g) Náš největší příklad – Ježíš Kristus
  - (1) Sestoupil z nebe na Zem (Filipským 2,6-8).
  - (2) Podřídil se Bohu (Jan 4,34; 8,28-29).
  - (3) Stal se služebníkem lidí (Marek 10,45, Lukáš 22,25-27, Jan 13,3-17).
  - (4) Měl jedinečný přístup (Filipským 1,27.2,3-5).

3. Definice pokory

a) Uctívání Boha

- (1) ON je zdrojem uctívání.
- (2) ON uctívání uskutečňuje.
- (3) ON je dárce uctívání.

b) Definice:

Kristův postoj (postoj služebníka): _____ na Boha a ostatní,
 _____ o Boží slávu a věhlas, a _____ ve všem a vším, co
 nám dal, Boha oslavovat a dělat Mu radost

4. Projevy pokory

- a) Poznávat Boží charakter a důvěřovat Mu (Žalm 119,66)
- b) Vnímat sama sebe jako někoho, kdo nemá žádné právo zpochybňovat nebo soudit všemohoucího a dokonalého Boha (Žalm 145,17; Římanům 9,19-23)
- c) Soustředit se na Krista (Filipským 1,21; Židům 12,1-2)
- d) Silný modlitební život následující biblické pokyny (1. Tesalonickým 5,17; 1. Timoteovi 2,1-2)
- e) Úžas nad Boží nezaslouženou milostí a dobrotou (Žalm 116,12-19)
- f) Vděčnost vůči druhým (1. Tesalonickým 5,18)
- g) Vlídlost a trpělivost (Koloským 3,12-14)
- h) Uvědomovat si, že nejsem o nic lepší než druzí (Římanům 12,16; Efezským 3,8)
- i) Správně vnímat své dary a schopnosti (Římanům 12,3)
- j) Umět naslouchat (Jakub 1,19; Filipským 2,3-4)
- k) Mluvit o druhých, pouze pokud jde o něco dobrého nebo je to pro jejich dobro (Příslaví 11,13)

- l) Radostně se podřizovat svým autoritám a poslouchat je (Římanům 12,1-2; 13,1-2)
- m) Upřednostňovat druhé před sebou (Římanům 12,10)
- n) Být vděčný za kritiku nebo výtky (Příslaví 9,8; 27,5-6)
- o) Být ochotný se učit (Příslaví 9,9)
- p) Vždy se snažit budovat druhé (Efezským 4,29)
- q) Sloužit (Galatským 5,13)
- r) Ochotně uznat svou chybu (Příslaví 29,23)
- s) Ochotně odpouštět a bez prodlení žádat o odpuštění (Koloským 3,12-14)
- t) Pokání jako životní styl (Koloským 3,1-14; 1. Timoteovi 4,7-9)
- u) Zlehčovat hříchy druhých ve srovnání s vlastními (Matouš 7,3-4)
- v) Opravdově se radovat z úspěchu druhých (Římanům 12,15)
- w) Otevřeně a upřímně mluvit o tom, kdo jste, a o oblastech, ve kterých potřebujete růst (Filipským 3,12-14; Galatským 6,2)
- x) Mít blízké přátele/hluboké vztahy (Skutky 20,31-38)

C. Od pýchy k pokoře

1. Pokořte se (Jakub 4,7-10)
2. Žijte v pokoře
  - a) Modlete se, aby vás Bůh zbavil pýchy a budoval ve vás pokoru.
  - b) Čtete často žalmy a proroky, abyste získali správný pohled na Boha i sebe.
  - c) Studujte Ježíšův život (jak žil a jednal; především v evangeliích).
  - d) Ptejte se druhých, zda v něčem nepůsobíte pyšně.
  - e) Travte hodně času uctíváním Boha (např. chválením, modlitbou, čtením Bible a rozjímáním nad ní).
  - f) Uplatňujte biblické principy pro jednání s druhými lidmi.
  - g) Snažte se svléct pýchu a obléct pokoru na úrovni svých myšlenek a motivů.
  - h) Snažte se svléct pýchu a obléct pokoru na úrovni své řeči.
  - i) Snažte se svléct pýchu a obléct pokoru na úrovni svého jednání.

3. Biblický návod na změnu

- a) Vyznávejte hříšné postoje a opusťte je (Příslaví 28,13; 1. Janova 1,8-9). – např. odolejte prvnímu záchvěvu hříšné touhy (Jakub 1,15).
- b) Poznejte sama sebe – tedy nepodceňujte závažnost vlastního hříchu (Římanům 7,13; Jeremiáš 17,9; 1. Korintským 10,12; Galatským 6,1).
- c) Ve svém srdci se rozhodněte nehřešit (Žalm 119,11).
- d) Chod'te v Duchu svatém (Galatským 5,16-24).
- e) Čt'ete Boží slovo a rozjímejte nad ním (Žalm 119,9.11; 37,31; Jozue 1,8).
- f) Změňte své smýšlení (Římanům 12,2; 2. Korintským 10,3-5; Filipským 4,8).
- g) „Modlete se bez přestání“ (1. Tesalonickým 5,17; Efezským 6,18; Koloským 4,2; Matouš 26,41).
- h) Rozvíjejte svou lásku k Bohu (Žalm 119,97; Koloským 3,2; Žalm 19,13-15).
- i) Buď'te někomu vykazatelni (Židům 10,24-25; Galatským 6,1).
- j) Mějte touhu po nebi (Filipským 1,23; 1. Janova 3,2-3).

4. Biblické úkoly zaměřené na postoje

- a) „Jak překonat hříšnou pýchu“ (viz Přílohu 11)
- b) Oblečte si pokoru (Koloským 3,12) = skutky poslušnosti.
- c) V Boží milosti čt'ete Písmo, smýšlejte pokorně („Necht' je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši...“ Filipským 2,5) a procvičujte pokoru soustředěním se na Krista, který „...nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.“ Matouš 20,28
- d) S modlitbou si pročt'ete Přílohu 7 – Znaky pýchy a pokory.

VII. ZÁJEM – BÝT SOUČÁSTÍ ŽIVOTA SVÉHO KLIENTA

A. Biblické příklady

1. Skutky 20,31
2. 2. Korintským 11,29
3. Galatským 4,19
4. Galatským 6,1
5. Filipským 2,19–21
6. Koloským 1,28–29
7. 1. Tesalonickým 2,7–9
8. Zájem o klienta je zásadní, máte-li být efektivními poradci.

B. Definice:

Mít zájem – budovat s uředníkem vztah, v němž poradce hraje roli pomocníka.

Príslovi 27,6.9 – je důležité, aby uředník vnímal poradce jako svého přítele.

C. Důležité prvky zájmu o klienta

1. Uvědomovat si, že:
  - a) Uředník možná nikdy s nikým podobný vztah neměl.
  - b) Uředník možná ještě nikdy nezažil skutečný zájem druhého člověka.
  - c) Vaše naděje může být na začátku to jediné, na čem bude stát naděje uředníka (Římanům 15,4–6).

2. Jak se stát součástí jeho života

a) Buďte dostupní.

(1) Skutky 20,31

(2) Udržujte rovnováhu mezi Galatským 6,2 a 6,5.

b) Dávejte najevo soucit.

(1) Izajáš 9,6

(2) Matouš 9,35–38

(3) Matouš 14,13–14

(4) Židům 4,15–16

(5) Římanům 9,1–13

(6) Váš soucit ovlivní, jak budou lidé přijímat vaše instrukce.

c) Berte učedníka vážně. Nezelehčujte jeho problém, ale zdůrazňujte Kristovu dostatečnost (Koloským 3,11).

d) Buďte přesvědčiví, ale vyhněte se manipulaci (2. Korintským 1,24; Filemonovi 8–9).

e) Dejte učedníkovi najevo, že věříte, že se dokáže změnit a jednat podle Písma (Římanům 15,4; 2. Korintským 7,16; Filipským 1,6).

f) Akceptujte nesouhlas učedníka, aniž byste se začali obhajovat (Římanům 12,10; 1. Petrova 2,17).

g) Nevyzrazujte důvěrné informace (ale vysvětlete hranici – diskrétnost do bodu, který povoluje Písmo).

h) Buďte upřímní

- (1) Ohledně diplomů a dosažené akademické kvalifikace. Vysvětlete, že jste Kristův služebník! (2. Korintským 4,5; Římanům 1,1; Filipským 1,1; Titovi 1,1)
- (2) O svých vlastních bojích s hříchem. Buďte ale moudří v tom, co všechno řeknete (1. Korintským 2,1–3; 2. Korintským 1,8; 4,8–9)
- (3) O svých hodnotách, přesvědčeních a měřítkách (2. Korintským 2,17; 4,2; 1. Tesalonickým 2,1–4)
- (4) O svých plánech, cílech a metodách

i) Buďte vzorem člověka nesoucího ovoce Ducha.

- (1) Tyto vlastnosti budují dobré vztahy.
- (2) Nemůžete předat něco, co sám nemáte.

j) Mluvte a komunikujte jasně.

- (1) Užitečný obsah řeči (Efezským 4,25)
- (2) Se správnou motivací (poučit či pomoci) (Efezským 4,29)
- (3) Ve správnou chvíli (Příslaví 15,23)
- (4) Správným způsobem (Příslaví 15,1–2.28)
- (5) Na správném místě (Příslaví 25,11)

k) Pozorně naslouchejte (Příslaví 18,13.17).

l) Buďte zaměřeni na řešení.

m) Modlete se s uředníky i za ně.

VIII. SHROMAŽĎOVÁNÍ DAT

A. Proč data shromažďovat

1. Jaká data? (1. Tesalonickým 5,14)
2. Jaký přístup zvolit? (Jan 4,7-42)
3. O co skutečně jde? (Jeremiáš 6,14)

B. Jaká data shromažďovat¹

1. Tělesný stav – jak spí; jaké léky bere; diety; míra aktivity; nemoci
2. Vztahy – pracovní situace; škola; intelektuální, společenský a duchovní stav
3. Emoce (pocity) – extrémny; „zaměřenost na pocity“
4. Jednání – chování; hříchy – porušuje biblická nařízení? Zanedbává je a nejedná podle nich?
5. Uvažování – jeho cíle; hodnoty; touhy; motivy
6. Minulost a současnost – dobré i špatné zkušenosti z minulosti; současná situace; selhání; problémy ve škole/v práci

---

¹V angličtině 1. Physical, 2. Resources and Relationships, 3. Emotions, 4. Actions, 5. Conceptual, 6. Historical; první písmena skládají akronym PREACH – kázat/kaž. Tento akronym sestavil Wayne Mack. Viz přílohu 8, kde najdete seznam Otázek pro shromažďování dat. (pozn. př.)

C. Jak data shromažďovat

1. Osobní dotazník
2. Pokládat správné otázky
  - a) Otázky, které jdou do hloubky i šířky.
    - (1) Do šířky – zjistit si trochu o hodně věcech
    - (2) Do hloubky – zjistit si hodně o málo věcech
  - b) Relevantní otázky
  - c) Faktické otázky
    - (1) Co?
    - (2) Jak?
    - (3) Kde? Kam?
    - (4) Kdy?
    - (5) Kvůli čemu?
    - (6) Jak často?
  - d) Otázky s otevřeným koncem – dejte si pozor na otázky typu „ano/ne“
    - (1) Umožňují reagovat pružně
    - (2) Ukazují, co je pro něj důležité
    - (3) Pomáhají vám vše lépe pochopit
    - (4) Příklad
      - (a) Uzavřená otázka: „Chcete se oženit?“
      - (b) Otevřená otázka: „Co si myslíte o manželství?“
  - e) Konkrétní – vyhněte se mlhavým otázkám. Stejně tak se nespokojte s povrchními nebo obecnými otázkami.
  - f) Zdržujte se odsuzování (Příslaví 18,13.17).
  - g) Poznamenejte si důležité oblasti pro další otázky – vzorce jednání, důležité výroky, zvyky.

h) Sledujte „výraz“ jeho obličeje a projevy.

(1) Nonverbální komunikace

(2) Buďte opatrní – může to být zavádějící

3. Další metody

a) Informace od ostatních lidí

b) Říct mu své mínění a povzbudit ho, aby vám dal zpětnou vazbu

c) Pozorovat, jak jedná mimo vaše setkání

d) Nahrávat jeho rozhovory u něj doma

e) Poslouchat jeho modlitby

f) Domácí úkol ke shromáždění dat

D. Důležitost naslouchání

1. Je nezbytné (Příslaví 20,25).

2. Vyžaduje sebeovládání.

3. Naslouchejte, jestli:

a) Svaluje vinu na druhé.

b) Říká něco jako „nemůžu“, „nedokážu“, „to je příliš...“

c) ...se považuje za oběť.

d) Prohlašuje hřích za nemoc.

e) Odbíhá od tématu.

f) O čem nemluví.

g) Mluví s beznadějí?

h) Čemu se vyhýbá.

- i) Přehání.
  - j) Obhazuje se a je defenzivní.
  - k) Soudí motivy druhých.
  - l) Je ochoten přijmout zodpovědnost.
4. Jakým zlozvykům se při naslouchání vyhýbat:
- a) Skákání do řeči
  - b) Předbíhat a dělat předčasné závěry
  - c) Být myšlenkami mimo
  - d) Dělat věci, které rozptylují.
  - e) Dovolit druhému, aby plýtvat časem.
  - f) Bát se zeptat, pokud jste něčemu nerozuměli.

IX. INTERPRETACE DAT

A. Názorné příklady interpretace

1. Biblické

a) 1. Samuelova 1,12-18

b) Marek 6,45-52

c) Marek 10,17-23

d) Lukáš 10,38-41

e) 2. Timoteovi 4,10

f) 3. Janova 9, 10

2. Případová studie „Prostě to nedokážu“ (viz Přílohu 12)

a) Jak Gus interpretuje svůj problém?

b) Co bude muset poradce udělat?

B. Proces interpretace

1. Vezměte si shromážděná data a s modlitbou porovnejte současnou situaci s měřítky Božího slova (Izajáš 8,19-20).
  - a) Porovnejte reakce svého klienta.
  - b) Porovnejte jeho názory, postoje a vysvětlení.
  - c) Porovnejte jeho touhy, hodnoty, očekávání a motivaci.

2. Vezměte si shromážděná data a hledejte vzorce, které se jimi táhnou.
  - a) Vyskytují se v jeho životě nějaké typické reakce na konkrétní situace?
  - b) Někaké typické myšlenky, postoje nebo vysvětlení?
  - c) Má v konkrétních situacích typická očekávání, touhy, přání nebo požadavky?

3. Vezměte si shromážděná data a ubezpečte se, že problém pojmenováváte a popisujete biblickým způsobem.
  - a) Používejte biblická slova a kategorie (např. Galatským 5,19-21; Marek 7,21-22; Efezským 5,3-5; Koloským 3,4-11; 1. Korintským 6,9-11; 2. Korintským 2,12-16)
  - b) Vyhýbejte se psychologickým pojmenováním (1. Korintským 2,12-13)
    - (1) Porucha osobnosti
    - (2) Spoluzávislost – kodependence
    - (3) Nefunkční rodina
    - (4) Schizofrenie
    - (5) Zraněné pocity
    - (6) Nízké sebevědomí
    - (7) Nenaplněné potřeby

- (8) Perfekcionismus
  - (9) Workoholismus
  - (10) Mentální onemocnění
  - (11) Závislost (gambling, sex, atd.)
  - (12) Rozdvojená osobnost
  - (13) Poruchy příjmu potravy
4. Vezměte shromážděná data a „postavte je na lavici svědků“.
- a) Jak Bible popisuje mého klienta? (1. Korintským 2,14-15; 1. Tesalonickým 5,14)
  - b) Nakolik tento člověk rozumí biblickému procesu změny?
  - c) Existují faktory, které situaci komplikují?
  - d) Jak k němu můžu nejlépe přistupovat? (Jan 3 a 4)
  - e) Co nejvíc potřebuje?
  - f) Proč (na základě dat) svůj problém ještě nevyřešil?
  - g) Z jakého důvodu si přišel pro pomoc právě teď? (Lukáš 15,14-21)
  - h) Co od poradenství očekává?
  - i) Co data ukazují o případných organických faktorech? Mějte na paměti, že nejste ani doktor, ani právník.
5. Vezměte si shromážděná data a s modlitbou si je prostudujte. Snažte se rozpoznat, co se skrývá v jeho srdci. (1. Janova 2,15-17; ČSP)
- a) Žádost těla
  - b) Žádost očí
  - c) Prázdna chloubá života
  - d) MODLÁŘSTVÍ (Hlavní motivy = uctívání vlastních bohů)

6. Začněte formulovat interpretaci podstaty a příčiny jeho problémů.
  - a) Použijte Písmo, abyste rozpoznali různé možnosti.
    - (1) Lhaní
    - (2) Kritický duch
    - (3) Deprese
    - (4) Starosti
    - (5) Strach
    - (6) Problémy obstát ve zkoušce
    - (7) Bizardní, podivné chování
  - b) Uplatněte zkušenosti z vlastního života.
    - (1) Přísloví 14,10
    - (2) 1. Korintským 10,13
  - c) Uplatněte své zkušenosti s druhými lidmi.
7. Ověřte platnost svých předběžných interpretací.
  - a) Znovu si projděte data a zjistěte, které možnosti jsou nejméně/nejvíce podložené.
  - b) Znovu se modlete.
  - c) Snažte se získat další informace.
  - d) Zeptejte se na názor jiného poradce.
  - e) Vysvětlete svou interpretaci klientovi a požádejte ho o zpětnou vazbu.

X. POSKYTOVÁNÍ INSTRUKCÍ

A. Nevěřícím²

Jeremiáš 6,14; Marek 7,14-23

„Jediný, kdo skutečně dokáže pracovat na hluboké úrovni, je člověk, který ví, jak proniknout do samotného srdce lidského problému. A jediný způsob jak do srdce lidského problému proniknout je skrze evangelium Ježíše Krista zvěstované v moci Ducha svatého, který proměňuje lidská srdce a tím i způsoby jeho života.“

Jay Adams

1. Biblický pohled na člověka = hříšník (projděte si poznámky z vyučování)

a) Kým je – zasluhuje odsouzení a trest (je vinen).

(1) Zrodil se v hříchu (Římanům 3,23; Žalm 51,5).

(2) Nezná Ježíše Krista a netouží Ho poznat (Jan 3,19-21; Římanům 3,10n; 8,1; Židům 9,27).

b) Co dokáže – lidská neschopnost (vážná omezení).

(1) Není schopen porozumět Boží zjevené vůli (1. Korintským 2,14-15).

(2) Není schopen upřímně jednat podle Boží zjevené vůle (Římanům 8,7-8; Galatským 3,1-3).

(3) Není schopen pochopit věřícího člověka

(4) Westminsterický katechismus, kapitola 16, oddíl 7

„Skutky konané neznovuzrozenými lidmi, byť by se snad jednalo o věci, jež Bůh přikazuje a které jsou užitečné jak jim tak druhým: však protože vyšly z lidského srdce neočištěného vírou a nebyly vykonané dobrým způsobem dle slova Božího ani se správným cílem – ke slávě Boží, jsou tedy hříšné a nemohou se Bohu líbit ani způsobit, aby si člověk zajistil Boží milost: jejich zanedbávání je však ještě hříšnější a Bohu odpornější.“

² Tento materiál je převzat a upraven z Jay E. Adams, *A Theology of Christian Counseling* (Grand Rapids: Zondervan, 1979).

- c) Kým se stává na základě vlastních snah – hanebným tvorem
  - (1) Pokud klade důraz pouze na vnější změnu = zákonický liberál

  - (2) Pokud klade důraz pouze vnitřní změnu a prohlašuje se za křesťana (Římanům 6-8) = chladný ortodoxní kazatel (spousta slov ale žádné skutky = nespasený: Jakub 2,14-26)

- 2. Biblický pohled na problémy člověka – hřích (projed'te si poznámky z vyučování)

- 3. Biblický pohled na proces poradenství – vést ke spasení (před-poradenství/evangelizace)
  - a) Přistupujte k nevěřícím s oběma rukama připravenýma pomoci.
    - (1) Jedna ruka připravená pomoci s něčím velice malým – dočasným

    - (2) Druhá ruka připravená otevřít dveře do skutečného poradenství – věčné

  - b) Přineste naději těm, kdo ji ztratili – vysvětlíte jim beznadějnost jejich stavu a zbytečných snah a pomozte jim udělat konkrétní malé kroky související s jejich problémem(y).

  - c) Přistupujte ke každému člověku jednotlivě (Jan 3 a 4).

  - d) Poukažte na to, z čeho před-poradenství vychází (Bůh a Jeho slovo).

  - e) Přijde moment, kdy už nebudete moct nabídnout žádnou další před-poradenskou pomoc, protože jste jim poskytli vše, co bylo možné.

- f) Pokud evangelium nepřijali, nechte je jít s „nebeským broukem“ v hlavě (Přísloví 13,15).
- g) Otázka: Chápu smysl tohoto přístupu v případě, že za mnou někdo přijde kvůli poradenství, ale co v případě přátel, rodiny nebo sousedů, které se snažím přivést ke Kristu?
- Odpověď: princip z Lukáše 6,22 – následuj mě, jako já následuji Krista. Buďto je Duch přitáhne a pak vás budou následovat, nebo „vás vyloučí pro Syna člověka.“ (srov. Jan 6,35-40; Matouš 19,16-26)

4. Doporučená literatura/seznam domácích úkolů

- a) John Blanchard, *Ultimate Questions* (Evangelical Press)
- b) Philip Tait, *The Real Thing* (Grace Publications Trust)
- c) John MacArthur, *The Gospel According to Jesus* (Zondervan)
- d) John MacArthur, *Saved Without a Doubt* (Victor)
- e) John MacArthur, „Examine Yourself“
- f) Walter Chantry, *Today's Gospel* (Banner of Truth)
- g) C. John Miller, *Repentance and the 20th Century Man* (Christian Literature Crusade)
- h) Joseph Alleine, *A Sure Guide to Heaven* (The Banner of Truth Trust)
- i) Ernest C. Reisinger, *What Should We Think of the Carnal Christian* (The Banner of Truth Trust)
- j) Sinclair B. Ferguson, *Healthy Christian Growth* (The Banner of Truth Trust)
- k) Wayne A. Mack, „Duchovní přesvědčení“ (Vyhodnocovací tabulka) – viz Příloha 9
- l) John MacArthur, *Faith Works* (Word)
- m) John B. Leuzarder, *The Gospel for Children*
- n) „Vlastnosti skutečné spásné víry“ v *The MacArthur Study Bible*

B. Věřícím³

1. Dvě chybné představy o roli instrukcí v poradenství (2. Timoteovi 3,16-17)
  - a) Poradenství je čistě o instrukcích.
  - b) Poradenství nezahrnuje instrukce vůbec nebo jen málo.

2. Podstata instrukcí v poradenství
  - a) Instrukce by měly být biblicky podložené (založené na Bibli).
    - (1) Bible je praktická – Žalm 119,105.
    - (2) Bible obsahuje vše, co potřebujeme – 2. Petrova 1,3.
    - (3) Bible je důvěryhodná – Jan 17,17.
    - (4) Bible je dostačující – 2. Timoteovi 3,16-17.
    - (5) „Vše, na co se můžeme spolehnout a co je nezbytné pro úspěšný život, tedy vše na co se můžeme spolehnout a co je nezbytné, abychom zvládli a překonali své životní problémy, najdeme v Božím slově.“

Wayne Mack
  - b) Instrukce by měly být biblicky správné (2. Timoteovi 2,15)
    - (1) Měli byste znát význam důležitých biblických slov.
    - (2) Určete význam verše (pasáže) v rámci jeho kontextu.
    - (3) Vykládejte každou pasáž v souladu se zbytkem Písma.

---

³ Tento materiál je převzatý a upravený z John MacArthur a Wayne A. Mack, *Introduction to Biblical Counseling* (Word).

- (4) Dobře se seznamte s účelem konkrétních pasáží Písma (např. Jan 20,31; 1. Korintským 10,6.11 a Numeri 11-23, atd.).
- (5) Biblické instrukce musí být kristocentrické a mít evangelikální důraz.
- (6) Používejte instrukce zaměřené na jednání - Koloským 1,9-10; Matouš 28,20.
- (7) Zdůrazněte tři rozměry aplikace - Efezským 4,22-24.
- (8) Jasně rozlišujte Boží pokyny a lidské návrhy.

c) Instrukce by měly být biblicky přiměřené.

- (1) Obsah instrukcí by měl být přiměřený problému, potřebám, podmínkám, duchovní zralosti, vnímavosti a pozadí klienta (např. Židům 5,11-14).
- (2) Způsob předávání instrukcí by měl být přiměřený jeho učebnímu stylu.
- (3) Načasování instrukcí by mělo být přiměřené - Jan 16,12.

3. Sestavování instrukcí

- a) Sestavte si pracovní tematický seznam.
- b) Vytvořte si v Bibli řetěz odkazů.
- c) Dobře se seznamte s lidmi a výsledky jejich studia konkrétních témat.

d) Využijte možností dalšího vzdělávání:

- (1) Grace Community Church, 13248 Roscoe Blvd, Sun Valley, CA 91352
(818) 909-5537
- (2) The Master's College, 21726 Placerita Road Santa Clarita, CA 91321
(661) 259-3540
- (3) N.A.N.C., 5526 State Road 26 East, Lafayette, IN 47905 (317) 448-9100
- (4) C.C.E.F. East, 1790 East Willow Grove Ave., Laverock, PA 19118
(215) 884-7676
- (5) The Institute for Biblical Counseling and Discipleship
3495 College Avenue, San Diego, CA 92115
(619) 582-555

4. ZÁVĚR: (následující citace pochází od Waynea Macka)

„Biblický poradce by se měl vší silou bránit tomu, aby dával instrukce týkající se biblických témat či záležitostí, které nestudoval. Pokud něčemu nerozumíme, neměli bychom nikdy jednat, jako bychom rozuměli.“

„Poradce by měl praktikovat týmové poradenství, kdykoliv je to možné.“

„A především musíme mít neustále na paměti, že ,cílem našeho vyučování je láska z čistého srdce, z dobrého svědomí a z upřímné víry.““ (1. Timoteovi 1,5).

XI. DÁT NADĚJI

A. Písmo má k tématu naděje hodně co říct.

1. Naděje je jedno z velkých biblických témat.
2. Naděje je důležitá v procesu změny.
3. Klíčové verše:
  - a) Žalm 42,6; 46,2
  - b) Přísloví 10,28
  - c) Římanům 5,2; 15,17
  - d) 2. Korintským 3,12
  - e) Galatským 5,5
  - f) Koloským 1,4-5
  - g) Židům 6,18-19; 11,8-19; 12,2

B. Lidé, kteří potřebují naději

1. Obecně
  - a) 2. Korintským 4,8
  - b) 1. Petrova 1,3-7
2. Konkrétně
  - a) Lidé, kteří mají problémy dlouhou dobu.
  - b) Lidé, kteří čelí vážným nebo těžkým problémům.
  - c) Lidé, kteří zažili něco, co otřásl jejich životem.
  - d) Lidé, kteří selhali.
  - e) Lidé, kteří jsou duchovně slabí.

- f) Starší lidé
- g) Lidé, kteří mají problémy v manželství.
- h) Lidé, kteří mají krátce před manželstvím.
- i) Lidé v depresi
- j) Lidé, kteří mají sebevražedné sklony.
- k) Všichni, kdo přicházejí k poradcům.

C. Skutečná naděje v kontrastu s falešnou nadějí

1. Falešná naděje
  - a) Vyvolaná špatnými cíly
  - b) Vyvolaná popřením reality
  - c) Vyvolaná mystickými představami
2. Skutečná naděje
  - a) Je výsledkem spasení (1. Petrova 1,3; Koloským 1,4-5.25-27; 1. Timoteovi 1,1).
  - b) Je založená na Písmu (Žalm 119,49; 130,5).
  - c) Je realistická (Římanům 8,28).
  - d) Je otázkou rozhodnutí (1. Petrova 1,13).
  - e) Je založená na tom, co známe (Římanům 5,2-3; Jakub 1,2-3).

D. Jak probouzet naději

1. Pomožte svému klientovi růst ve vztahu s Kristem.

2. Učte ho uvažovat biblicky.
  - a) O své situaci
  - b) O Božím charakteru
  - c) O tom, že celá situace může přinést něco dobrého.
  - d) O tom, co nám Bůh poskytuje.
  - e) O podstatě a příčině problému
  - f) O jeho způsobu vyjadřování

3. Buďte zaměřeni na řešení.

4. Držte se principu „špičky ledovce“.

5. Buďte vzorem naděje a vítězství.

XII. ÚKOLY USNADŇUJÍCÍ ZMĚNU

„Svým klientům můžeme pomoci vyhnout se pocitu sklíčenosti a frustrace, když jim pomůžeme pochopit, že změna je postupný proces vyžadující praktické jednání. A projít úspěšně procesem změny jim můžeme pomoci zadáním úkolu, jenž povede k praktickému jednání – ne jen úkol, díky kterému se naučí nějaké principy, ale úkol vyžadující aplikaci těchto principů.“ (Wayne Mack, *Introduction to Biblical Counseling*, p. 293).

[srov. Římanům 13,14, 2. Královská 5,10, Lukáš 3,8a].

A. Důvody, proč zadávat úkoly.

1. Úkol pomůže převést to, o čem jste mluvili, do praxe (Příslaví 14,23).
  - a) Poradce připraví konkrétní strategii, jak naplnit související biblické příkazy.
  - b) Klient jedná podle těchto strategií v běžných životních situacích a
  - c) vytrvale naplňuje biblické principy.
2. Zodpovědnost za změnu kladou na toho, komu přísluší.
3. Očekávání poradce i jeho klienta si díky úkolům udržuje jasnou podobu.
4. Pomáhají minimalizovat závislost.
5. Pomáhají poradci být dobrým správcem svého času.
  - a) Pomáhají rychleji odhalit problémy a vzorce jednání klienta.
  - b) Pomáhají zjistit, kdo to nemyslí vážně.
6. Tvoří pokračování poradenských principů mezi setkáními.
7. Ukazují vaši víru, že se věci mohou změnit už dnes.
8. Poskytují data pro poradenství v budoucnu.

B. Mechanismy

1. Buďte konkrétní.
2. Začleňte jak poznávání, tak jednání.
3. Úkoly musí být přiměřené problémům.
4. Na začátku každého setkání se vraťte k předchozímu úkolu.
5. Příklady
  - a) Písmo
  - b) brožury
  - c) knihy
  - d) audio nahrávky
  - e) Poznámky
  - f) Úkol shromáždit data, např.: deník konfliktů
  - g) Každodenní ztišení
  - h) Chodit do sboru
  - i) Skutky lásky
  - j) Deník biblického poradenství

C. „Kontrolní“ setkání – jak poznáte, že je poradenství efektivní?

1. Váš klient chápe příčiny svých problémů i způsob, jak je biblicky řešit.
2. Začíná chápat a uplatňovat nové vzorce reakcí.
3. Začíná podle nich jednat automaticky.
4. Selhal, ale dokáže rozpoznat příčinu selhání a vytvořit plán, jak problém napravit.
5. Dokáže konkrétně popsat, v čem a jak se změnil.
6. Vítězně prošel zkouškou.
7. Ostatní potvrzují změnu v jeho životě.
8. Začíná druhým říkat o svém vítězství, o svých nových poznacích, a potom se neformálně a spontánně stává poradcem pro ostatní.
9. Jeho láska k Ježíši Kristu a ostatním lidem roste.

XIII. PORADENSTVÍ V KRIZI

A. Co je to krize?

1. „*Stav intenzivní úzkosti vyvolaný problémem či problémy, o nichž si člověk myslí, že vyžadují okamžité řešení, ale pro které žádné uspokojivé řešení nenachází.*“
– Wayne Mack
2. „*Jakákoliv situace, do níž Bůh přivedl vašeho klienta a která buď hned anebo později vyžaduje rozhodnou akci, jež bude mít závažné následky.*“
– Jay Adams (zvýraznění přidáno)
3. „*Zásadní událost v životě člověka, která volá po rozhodné změně.*“
– Merril Webster, *Collegiate Dictionary*, 10th ed.

B. Vznik krize

1. Zásadní událost
  - a) Různé příklady událostí
  - b) Různé reakce na dané události

Možné nesprávné reakce:	Možné správné reakce:
▶ Popírání ▶ Hněv ▶ Zaryté mlčení ▶ Katastrofické představy ▶ Dezorientace ▶ Sebepoškozování ▶ Vina bez pokání ▶ Zaměření se na sebe ▶ Nedůvěra ▶ Pýcha ▶ Závist/chamtivost ▶ Ublížující řeč (urážky, pomluvy) ▶ Nečisté myšlenky	▶ Důvěra ▶ Přijmout situaci ▶ Nebeské smýšlení ▶ Oslavovat Boha ▶ Modlitba ▶ Sloužit druhým ▶ Skutečný pokoj ▶ Sebeovládání ▶ Radost ▶ Soucit ▶ Vlídnost ▶ Trpělivost ▶ Láska ▶ Přijmout naději ▶ Pokání ▶ Vděčnost ▶ Odpuštění

c) Různé reakce na dané události

- (1) Ostatní faktory, které mohou být vyvolané reakcí člověka na krizi
- (2) Problémy s rozhodováním
- (3) Vyčerpanost/problémy se spánkem
- (4) Extrémní závislost na druhých
- (5) Tělesné příznaky
- (6) Pocit zmatku a nízké produktivity
- (7) Občasné halucinace
- (8) Zneužívání látek ovlivňujících náladu (drogy, alkohol, tabák,...)
- (9) Větší náchylnost k sexuální nemorálnosti
- (10) Znovu se objevující nevyřešené konflikty a problémy

2. Správné posouzení

3. Rozhodnutí pro změnu

C. Vodítka pro poradenství lidí prožívajících krizi

1. Pečlivě naslouchejte tomu, co je trápí (Příslaví 18,13).
2. Snažte se jim raději dávat „nástroje“ k řešení jejich situace než návody.
3. Mějte skutečný soucit (Galatským 6,1–2).
4. Povzbudte je, aby o svém problému mluvili (Příslaví 20,5; Lukáš 24,13–20).
5. Posuzujte problém(y) biblicky (Koloským 3,5–17, 1. Korintským 10,13).
6. Dodejte jim naději (1. Korintským 10,13; Filipským 4,13).

7. Dejte jim pokyny (jednejte) (Žalm 119,105).
  - a) Pomožte jim problém vnímat biblickým způsobem (1. Korintským 10,13; Efezským 4,22-24; 2. Timoteovi 3,15-17).
  - b) Pomožte jim čelit jejich strachům a překonávat je (2. Timoteovi 1,7).
  - c) Pomožte jim napravit špatné smýšlení (Efezským 4,22-24; Římanům 12,1-2).
  - d) Pomožte jim pochopit, jak mohou řešením svých problémů projevat důvěru a poslušnost Bohu (Příslaví 3,5-6; Jan 14,21).
  - e) Naučte je, jak se za svůj problém modlit biblicky (1 Jan 5,14-15).
  - f) Pomožte jim pochopit, že jsou osobně zodpovědní za své akce a reakce související s problémem (Ezechiel 18,20; Galatským 6,7-8).
  - g) Pomožte jim pochopit důležitost vykazatelnosti (tedy církve).
  - h) Pomožte jim při hodnocení jejich pokroku (Filipským 3,12-14; 1. Timoteovi 4,7-8).
  - i) Motivujte je a povzbuzujte (Římanům 15,4,13).
  - j) Pomožte jim připravit se na budoucí krizové situace (Jakub 1,2-4).

D. Dva příklady krizových situací z Ježíšova života

1. Jan 8,1-11
2. Jan 11,1-44

E. Čtyři faktory, které bychom měli zvážit při poradenství lidí v krizové situaci (Wayne Mack)

Je důležité, abychom se při práci s člověkem prožívajícím krizi, pokusili zjistit, čeho se Bůh skrze danou krizi snaží dosáhnout. Vaše rada pak do určité míry bude odpovídat Božímu záměru.

1. Někdy může být Boží záměr s danou krizí relativně zřejmý a vy budete moci postupovat s určitou mírou jistoty. Jindy Boží záměry tak zřejmé být nemusí, a proto budete muset trochu experimentovat.
2. Někdy může krizi způsobit jediná věc. Často za ní však může stát mnoho důvodů.

3. Musíme být opatrní, abychom se nedopustili stejné chyby jako Jobovi přátelé. Jejich snaha pomoci Jobovi pochopit Boží záměr a sdělit mu, co má dělat, byla v pořádku. Přesto selhali, protože si nedali čas ho skutečně vyslechnout (Přísloví 18,13). Proto pak dospěli k uspěchanému závěru, přednášeli povrchní interpretace a nebyli ochotní změnit své mínění.
4. Je v pořádku snažit se pochopit, čeho chce Bůh dosáhnout, pokud pečlivě shromažďujeme data a pokud nejsme už od začátku přesvědčení o absolutní pravdivosti svých interpretací. Nejsme Bůh!

F. Důležité otázky pro posouzení závažnosti krize

1. Uvažoval(a) jste o tom, že byste si ublížil(a)/zranil(a) se? Přemýšlel(a) jste o sebevraždě?
2. Přípravoval(a) jste si v tomto ohledu nějaké plány? Jak jste to chtěl(a) provést?
3. Pokusil(a) jste se o sebevraždu? Co přesně jste udělal(a)?
4. Zanedbal(a) jste své zodpovědnosti? Co přesně jste zanedbal(a)?
5. Reagovali na to lidé z vašeho okolí?
6. Je pro vás těžké se soustředit?
7. Máte problémy usnout? Kolik hodin denně spíte?
8. Změnily se nějak vaše stravovací návyky?
9. Jak to ovlivnilo vaše manželství? (pokud je ženatý/vdaná – komunikaci, sex, dobrý stav manželství obecně)
10. Pokusil se někdo z vaší rodiny o sebevraždu?
11. Došlo ve vašem duchovním životě v poslední době ke změně? Čtete Bibli, modlíte se, svědčíte o Kristu, chodíte do sboru? Pochybujete o svém spasení?
12. Jak vidíte svou budoucnost? Máte nějaké cíle, kterých byste chtěl(a) dosáhnout? Jaké? Máte nějaké plány, jak svých cílů dosáhnout? Jaké?
13. Ohodnoťte na stupnici od 0 do 10 svou radost ze života. Ohodnoťte od 0 do 10, jak moc si přejete zemřít.

G. Důvody, proč Bůh dopouští krizové situace (materiál od Waynea Macka)

1. Nevyznaný hřích – buďte ale opatrní, ne všechny krize způsobuje nevyznaný hřích
  - a) Korintským 11,30
  - b) Kain – Genesis 4
  - c) Abrahám – Genesis 12, 21
  - d) Jákob – Genesis 27
  - e) Akán – Jozue 7
  - f) David – 2. Samuelova 12 a Žalm 32
  - g) Ananiáš a Safira – Skutky 5

2. Bůh ve své lásce chce skrze zkoušky a potíže své děti potrestat anebo něco naučit.
  - a) Jób 23,10
  - b) Žalm 119,71
  - c) Přísloví 15,31
  - d) Marek 3
  - e) Židům 5,8

3. Bůh chce, abychom byli ještě použitelnější.
  - a) Židům 2,17,18
  - b) 2. Korintským 1,3–6
  - c) Skutky 20,18–20
  - d) Petrova 1,5–8

4. Nevyhnutelný následek skutečnosti, že žijeme v padlém světě
  - a) Genesis 3,8–19
  - b) Římanům 8,22–24
  - c) Římanům 5,12

5. Hříchy druhých
  - a) Exodus 20,5
  - b) Efezským 6,4
  - c) Genesis 12
  - d) Genesis 37
  - e) Jozue 7
  - f) Jonáš 1

6. Přirozené následky hříchu (princip „co zaseješ, to taky sklídíš“)
  - a) Galatským 6,7
  - b) Přísloví 26,27

7. Abychom se v tomto světě nezačali cítit příliš pohodlně
  - a) 2. Korintským 4,6–8
  - b) Římanům 8,18, 19
  - c) Filipským 3,20,21
  - d) Deuteronomium 8

8. Aby nám ukázal naše slabosti a vedl nás k větší závislosti na NĚm
  2. Korintským 1,8, 9

9. Abychom si ještě více cenili skutečnosti, že On je vše, co potřebujeme
  - a) 2. Korintským 4,7.10–12;
  - b) 2. Korintským 12,7–10
  - c) Jeremiáš 32,17

10. Aby vyzkoušel a posílil naši víru
  - a) 1. Petrova 1,6–7; 4,12
  - b) Marek 4

11. Aby nám připravil příležitosti svědčit lidem o Kristu – Filipským 1,12n

12. Aby se rozvíjel náš křesťanský charakter
  - a) Římanům 5,2n
  - b) Jakub 1,2–5
  - c) 1. Petrova 5,10

13. Abychom si jako křesťané uvědomili, že se navzájem potřebujeme, a měli k sobě blíž
  - a) Verše s pokyny „navzájem se...“
  - b) Korintským 12,25
  - c) Římanům 12,15
  - d) Galatským 6,2

14. Aby byl oslaven
  - a) Jan 9 – slepý muž
  - b) Jób 1 a 2
  - c) Daniel 3 a 6
  - d) Pavel – 1. Korintským 1,26–31

H. Shrnutí, jak pomáhat lidem v krizových situacích

1. Pro klienty

- a) I v krizové situaci důvěřujte Bohu (Žalm 23, 46; 1. Korintským 10,13; Římanům 8,28–30).
- b) Vyznejte a zanechte veškerého hříšného jednání i myšlenek vůči Bohu a/nebo ostatním (Příslaví 28,14; 1 Jan 1,8–9).
- c) Za každou situaci děkujte Bohu (Efezským 5,20; 1. Tesalonickým 5,18).
- d) Písmo je vše, co potřebujete (2. Timoteovi 3,16–17; 2. Petrova 1,3).
- e) V každé situaci přemýšlejte, jak můžete oslavovat Boha a dělat mu radost, a jak můžete být požehnáním pro druhé (2. Korintským 5,9; 10,5; Filipským 4,8; Koloským 3,2).
- f) Služte druhým (Marek 10,45; Jan 19,38–42).

2. Pro poradce

- a) Buďte v krizové situaci proaktivní (Příslaví 17,17; Galatským 6,1–2).
- b) Proste o moudrost (Jakub 1,5).
- c) Pomožte svému klientovi vidět celý obrázek (Římanům 8,28–30; Jakub 1,2–4).
- d) Dávejte mu přiměřené úkoly (2. Královská 5,10; Jan 9,6–7).
- e) Pokračujte v následné péči.

PŘÍPADOVÁ STUDIE

„Už si sbalila věci!“

„Bratře kazateli, jsem tak rád, že jste tu,“ vyhrknul Martin na začátku naší případové studie. „Marta sedí venku v autě a odmítá jít dovnitř... ale říkala, že si s vámi promluví. Promluvíte si s ní, že ano?“

„Martine, prosím tě, uklidni se,“ odpovídáte. „Zkus mi vysvětlit, co se stalo, vůbec nevím, co se děje.“

„Marta mi řekla, že ode mě odchází. Sbalila si věci a strčila je do auta. Až na poslední chvíli se mi ji podařilo přesvědčit, aby zastavila. Chtěla jet na nádraží. Řekla, že vás vyslechne, ale prý aby to stálo za to, protože pokud ne, tak odejde a už ji nikdy nevidím. Bratře kazateli, prosím, pomozte mi. Prosím, nenechte mě v tom. Miluju ji. Nechci, aby odešla. Prosím, promluvte si s ní – všechno teď závisí na vás!“

1. Jaká bude vaše bezprostřední odpověď Martinovi?

2. K čemu se budete snažit Martu přimět?

3. Jak se toho pokusíte dosáhnout?

PORADENSTVÍ VE CHVÍLI, KDY HROZÍ SEBEVRAŽDA

I. Důvody, které lidé uvádějí, proč chtěli spáchat sebevraždu

- A. Odmítnutí
- B. Zvyšující se věk
- C. Osamělost
  - 1. Ztráta manžela/manželky
  - 2. Rozvod
  - 3. Nedostatek kontaktu s druhými lidmi
  - 4. Ztráta člena rodiny
  - 5. Bezdětnost
  - 6. Nečistá touha po manželství
- D. Zdrcující okolnosti
  - 1. Nezaměstnanost
  - 2. Finanční problem
  - 3. Tlak v práci, ve škole, ze strany rodičů
- E. Tělesné problémy
  - 1. Alkohol
  - 2. Nemoc
  - 3. Vedlejší účinky léků
- F. Traumatické zážitky z dětství
- G. Sebevražda v minulosti rodiny
- H. Jejich rodiče nevytvářeli bezpečné domácí prostředí.
- I. Přílišné soustředění se na práva, jež jim byla upřena.

II. Pohnutky vedoucí k sebevraždě – lidé uvedli následující:

- A. Uniknout bolesti
- B. Sobectví, pomsta, manipulace
- C. Špatný pohled na Boha
- D. Špatný pohled na okolnosti
- E. Beznaděj
- F. Nenávist k životu
- G. Malomyslnost
  - 1. Vina
  - 2. Sebelítost
  - 3. Nerealistické nebo neuvědomělé touhy
- H. Hněv
- I. Strach
- J. Vzpoura

III. Varovné signály

- A. Beznaděj
- B. Rozdávání majetku
- C. Sepsání poslední vůle
- D. Nedávná ztráta milovaného člověka
- E. Odtážitost
- F. Zneužívání alkoholu a drog
- G. Nadměrné/zbytečné hazardování
- H. Změna osobnosti
- I. Řeči o tom, že si vezme život.

IV. Biblické případy sebevraždy

- A. Soudců 16,29–30 – Samson (Nešlo o sebevraždu v běžném slova smyslu – byl prostředkem Božího soudu nad Jeho nepřáteli.)
- B. 1. Královská 16,18–19 – Zimrí
- C. 2. Samuelova 17,23 – Achítofel
- D. Matouš 27,3–5 – Juda
- E. Soudců 9,54 – Abímelek
- F. 1. Samuelova 31,4 – Saul
- G. 1. Samuelova 31,5 – Saulův zbrojnoš

V. Poradenství člověku se sebevražednými sklony, který se nachází v krizové situaci – Jay Adams (Preventivní; např. zavolat mu)

1. Nesnažte se zahájit poradenství; zde jde o před-poradenství.
2. Snažte se k němu dostat, abyste mu mohli sebevraždu vymluvit a poradit mu.
3. Dosáhněte toho, aby odložil prášky, nůž, pistoli, břitvu, atd. tím, že mu dáte manuální úkol:
  - a) Např. – Napište 5 věcí, které vás trápí nejvíc.
  - b) _____
  - c) _____
4. Ať s ním vaše manželka/manžel, přítel nebo sekretářka mluví po telefonu, než k němu (vy a někdo další) v případě potřeby dorazíte.
5. Zavolejte policii, pokud je ve hře zbraň, nebo hrozí nebezpečí někomu dalšímu.
6. Snažte se ho přimět, aby souhlasil s poradenským setkáním.
7. Důvěřujte Bohu! Proste o moudrost! (Jan 14,25–26; Jakub 1,5)

VI. Poradenství nevěřícímu člověku se sebevražednými sklony (v kontextu kdy sebevražda bezprostředně nehrozí; „nápravné“ poradenství)

- A. Při rozhovoru s člověkem se sebevražednými sklony je zapotřebí velká dávka taktu a trpělivosti. (Příslaví 18,13)
1. Snažte se s ním okamžitě setkat, abyste mu mohli sebevraždu vymluvit a poradit mu.
  2. Snažte se získat co nejvíce informací, abyste měli úplný obrázek o situaci (Příslaví 20,5).
  3. Pokud je to zapotřebí, požádejte ho, aby své výroky vysvětlil nebo rozvedl.
- B. Ujistěte ho, že vám na něm záleží a že jste přesvědčení, že mu Bůh může pomoci najít řešení (Žalm 46,2).
- C. Shromážděte velké množství dat. Nesnažte se ho zpočátku přesvědčovat, že jeho situace není tak zlá – nevymlouvejte mu hned jeho pocity, nebo závěry, které vyjadřuje o sobě a svém problému (vážně s ním proberte všechny jeho negativní pohledy sama na sebe).
1. V tuhle chvíli není ještě na místě odporovat jeho výrokům, jen naslouchejte!
  2. Pokud tvrdí, že mu nestojí za to žít, věřte mu! V tuhle chvíli to tak skutečně může být.
- D. Ujistěte ho, že i jeho problém má své řešení a že sebevražda to není. V Kristu je naděje (Matouš 11,28–30; 1. Timoteovi 1,1).
- E. Vysvětlete mu evangelium (Římanům 1,16; Matouš 11,28–30).
1. Pokud by chtěl vyznat Ježíše jako svého Pána a Spasitele, vysvětlete mu, co to znamená (Lukáš 9,23; Jan 10,9–10).
  2. Pokud Krista jako svého Pána a Spasitele nevyzná, vysvětlete mu, že vy jste na Ježíši závislí a že Kristus má moc měnit životy.
    - a) Vysvětlete mu, že jste při poradenství závislí na Kristu a Božím slově (2. Timoteovi 3,16–17).
    - b) Vysvětlete mu, že vaše rady nebudou bez Krista a Bible fungovat.
    - c) Varujte ho, pokud bude vzdorovat pravdě (Příslaví 13,15; 16,25).

F. Zdůrazněte, že jeho problémy jednoduše nezmizí. Bude to něco stát, ale v Kristově síle to lze zvládnout (Filipským 4,13).

G. Dejte mu konkrétní pokyny.

H. Vytvořte plány do budoucna.

1. Domluvte si setkání na příští týden. Pokud navštěvuje nějaký sbor, přizvěte i jeho kazatele.
2. Dejte mu za úkol, aby četl Bibli.
3. Vyberte jeden povzbuzující verš, který dodává naději, vysvětlete mu ho a nechte ho, aby se daný verš naučil nazpaměť.
4. Připravte mu „bojový plán“ pro chvíle, kdy se vrátí staré hříšné myšlenky
5. Sepište smlouvu obsahující prohlášení, že si tento týden ani v budoucnu (volitelné) neublíží.
6. Připravte seznam telefonních čísel, kam může zavolat, pokud se znovu dostaví sebevražedné myšlenky. Na seznamu by mělo být vaše číslo, číslo jeho kazatele a zbožných přátel (pokuste se dát dohromady 5 čísel).
7. Snažte se mu dodat hodně naděje!

VII. Poradenství věřícímu člověku se sebevražednými sklony (v kontextu, kdy sebevražda bezprostředně nehrozí; „nápravné“ poradenství)

A. Najděte čas, kdy se s ním vy nebo někdo jiný bude moct pravidelně scházet. Setkávejte se tak dlouho, než bude schopen svůj problém zvládat biblicky.

1. Snažte se být dobrým posluchačem, ale udržte si nad rozhovorem kontrolu a ptejte se hodně otázek.
2. Ptejte se především na otázky o jeho vztahu s Bohem – všimněte si všech špatných představ (o odpuštění, naší spravedlnosti v Kristu).
3. Vážně s ním proberte všechny jeho negativní pohledy sama na sebe – shromážděte hodně dat.

B. Na základě Božího slova mu objasněte jeho mylné představy (Žalm 19,7–9).

1. Čiňte ho zodpovědným, pokud se ke svým problémům nestaví Božím způsobem (Ezechiel 18,20; Galatským 6,7–8).
2. Zdůrazňujte, že Kristus má moc mu pomoci (Židům 4,15–16).
3. Připomeňte mu Boží nekonečnou lásku (Židům 13,5; Jan 13,1).
4. Vysvětlete mu, co plyne ze skutečnosti, že je Božím dítětem (Jan 1,12).
5. Ukažte mu, že Bůh nabízí odpuštění a obnovu (Příslaví 28,13; 1. Janova 1,9).

- C. Vysvětlete mu, že se musí soustředit na Boha a ne na svůj problém.
1. Matouš 14,27–32
  2. Přísloví 3,5–6
- D. Poté, co proberete jeho dřívější problémy, se ho snažte přimět, aby se sytil Božím slovem (Žalm 19,8; Jeremiáš 15,16; Žalm 119,97.105.143). Aby Písmo
1. Poslouchal
  2. Četl
  3. Studoval
  4. Rozjímal nad ním
  5. Učil se verše nazpaměť
- E. Pomožte mu vybudovat si silné modlitební základy (Koloským 4,2).
- F. Vysvětlete mu, že potřebuje společenství zbožných křesťanů (Židům 10,24–25).
1. Sbor, kde se věrně káže Bible
  2. Věrné přátele, kterým bude vykazatelný (Přísloví 17,17; 27,17).
  3. Křesťané bez společenství chřadnou.
- G. Vytvořte plány do budoucna
1. Rozhodně ho dál „kontrolujte“.
  2. Připravte bojový plán pro chvíle, kdy se vrátí hříšné myšlenky.
  3. Vyznávání (1. Janova 1,8–9)
  4. Citování biblických slibů (1. Korintským 10,13)
  5. Nevyhovujte tělu (Římanům 13,14).
  6. Uvádějte každou myšlenku do poddanství (2. Korintským 10,5).
  7. Sepište smlouvu obsahující prohlášení, že si tento týden ani v budoucnu (volitelné) neublíží.
  8. Připravte seznam telefonních čísel, kam může zavolat, pokud se znovu dostaví sebevražedné myšlenky. Na seznamu by mělo být vaše číslo, číslo jeho kazatele a zbožných přátel (pokuste se dát dohromady 5 čísel).
  9. Snažte se mu dodat hodně naděje!

PŘÍPADOVÁ STUDIE

„U hlavy si držím pistoly“⁴

Je jedna hodina po půlnoci a vám zvoní telefon. Vzápětí mluvíte s Mary, vdanou ženou středního věku, která má dvě náctileté děti a spolu se svou rodinou je členem vašeho sboru. Sice jste si všiml, že na několika posledních bohoslužbách nebyla, ale žádné další známky problémů se neobjevily. Teď je ale naprosto jasné, že má velké problémy s alkoholem a co je ještě horší, vyhrožuje, že se zabije. Mluvíte na ni a snažíte se ji přimět, aby vám vyprávěla, co se stalo. Na vaši otázku, jakým způsobem by si chtěla vzít život, reaguje bez váhání a její odpověď je děsivá: „U hlavy si držím pistoli.“ Snažíte se Mary přimět, aby o svém problému mluvila, a dáváte jí najevo, že její situace je opravdu vážná a je třeba s ní hned něco dělat. Ona vám ale odmítá říct cokoli dalšího, dokud jí neodpřísáhnete, že to co vám řekne, nikomu dalšímu nepovíte.

1. Měli byste na její podmínku přistoupit? Svou odpověď podložte biblicky.
2. Existuje nějaký jiný způsob, jak problém řešit?
3. Jakým způsobem byste se snažili danou situaci řešit a o co byste při tom usilovali?

---

⁴ Jay Adams, *The Christian Counselor's Casebook* (Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1974), s. 2-3.

XIV. BIBLICKÝ POHLED NA NAŠI MINULOST

A. Úvod

1. Proč je dnešní společnost tak posedlá minulostí?

ODPOVĚĎ: protože potřebuje „kulturní teologii zkaženosti“

a) Je sice nebiblická, ale v padlé společnosti funguje.

b) Jádru problému:

c) Společnost této lži uvěřila a přijala ji (Římanům 1,23.25).

2. Ty nejhlubší otázky našeho života i poradenství zabývajícího se minulostí tedy nesouvisí s utrpením a bolestí, ale s uctíváním.

a) Otázku uctívání vnášíte do každé události svého života.

b) Musíme se přestat zabývat otázkou bolesti a utrpení.

c) Pohled naší společnosti na „nejhlubší otázky“ určuje agendu jejího poradenství – její agendu.

3. Teologie světa: „To, kdo jste, z vás udělaly vaše zkušenosti.“

a) Pokud by to byla pravda, pak potřebujeme velice důkladně a do detailů prozkoumat svou minulost.

b) Pointa: Vaše odpověď na tyto otázky určí agendu vašeho poradenství i vaši reakci na minulost.

c) Do každé události nevnášíte jen svá „zranění“ a bolest, ale i svou zkaženost a tendenci k modlářství – a ty pak formují vaše reakce.

- d) Proto musíme jít hlouběji než jen na úroveň zkušeností a zážitků:
- (1) „Co můj klient uctívá?“
  - (2) „Co doopravdy miluje?“
  - (3) „Co je jeho pokladem?“ (Matouš 6)
- e) Musíme mu ŘÍCT, že jde o hlubší otázky než jen o otázku zkušeností a zážitků:
A ta nejhlubší zní: „Komu sloužíš?“
4. K jakým postojům církev tíhla, když došlo na otázku minulosti:
- a) Záleží jen na minulosti – jste výsledkem svých zkušeností a zážitků.
- NEBO**
- b) Na minulosti nezáleží vůbec – **nikdy** jí nezabývejte.
  - c) Musíme se vyhnout oběma uvedeným extrémům...

B. Čtyři skutečnosti o minulosti

1. Před minulostí se nedá utéct
  - a) Každý má svou minulost.
  - b) Každý si svou minulost nese s sebou.
  - c) Minulost není náš problém.
2. Vzpomínky na minulost jsou selektivní.
  - a) Lidé jsou interpreti – **dávají své minulosti podobu a smysl* (srov. Numeri 11,4n).
  - b) „Dnešek“ se prolíná do naší minulosti – tedy vaše dnešní touhy a cíle formují interpretaci vaší minulosti.

3. Minulost je teologický problém.

- a) Minulost je Boží příběh... ne jen váš.
- b) On není jen Pánem přítomnosti... On je Pánem i vaší minulosti.
  - (1) Žalm 46,2,12
  - (2) Skutky 17,27
  - (3) Exodus 3
- c) Kde byl Bůh, když se to stalo?
  - (1) Genesis 37
  - (2) Žalm 22
  - (3) Žalm 42
  - (4) Žalm 73
  - (5) Ester; Jób; atd.

ODPOVĚĎ:

- d) Bůh působil i ve vaší minulosti!
  - (1) Zásadní doktrína... Boží svrchovanost.
  - (2) Svět není jeden velký chaos a nepodléhá náhodě ani osudu.
    - (3) Daniel 4,35 (Exodus 4,11; Deuteronomium 32,39)
    - (4) Žalm 34,9
- e) Takže... z biblického pohledu je minulost každého člověka příběhem svrchovaného Boha, který je dokonale dobrý.
  - (1) Modlitba neznamená volat na „Boží krizovou linku“.
  - (2) Bůh nechá stranou vaše dočasné štěstí, aby dosáhl něčeho úžasnějšího – učinil vás podobnější Kristu.

4. Správně řešit svou minulost znamená pamatovat si ji.

- a) Začněte u Boha a minulost chápejte na základě toho, co o Bohu říká Písmo.
- b) Musíte se naučit pokládat správné otázky.

- (1) ŠPATNÉ – „Proč pro mě tehdy nic neudělal?“ nebo „Proč se mi to stalo?“
- (2) Lidé, kteří chápou, o co skutečně jde, pokládají správné otázky: „Co Bůh dělal? Jak si použil/používá to, co se stalo, aby mi pomohl být podobnější Kristu?“

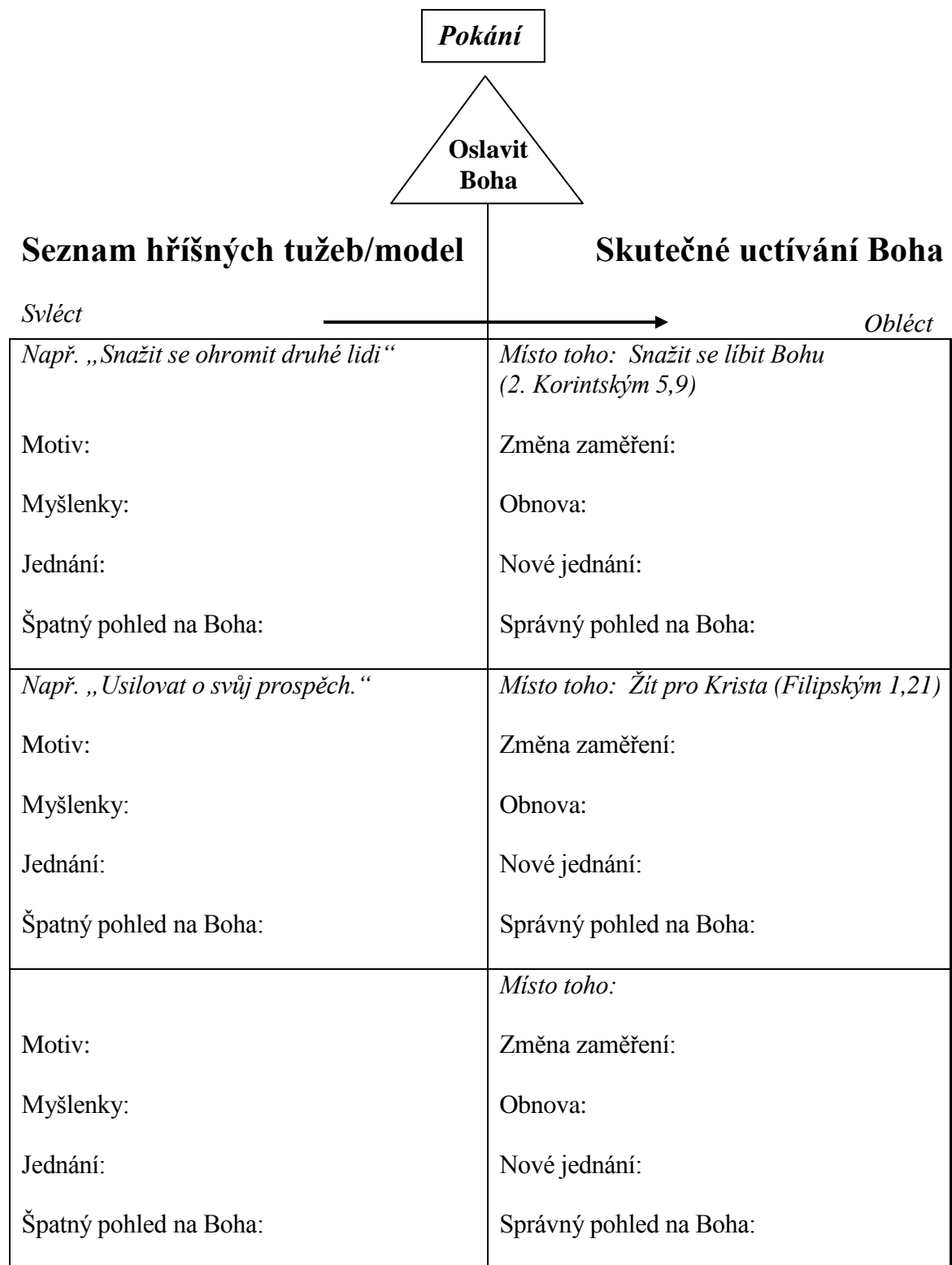
c) Musíte minulost vnímat jako svého učitele:

- (1) Učí nás o zrádnosti a nebezpečí hříchu (1. Korintským 10,6).
- (2) Učí nás o Boží milosti.
- (3) Učí nás, že žijeme v hříšném světě, kde lidé trpí.
- (4) Učí nás, že ke změně vždy dochází v přítomnosti.

SHRNUTÍ

1. Musíme přijmout fakt, že minulost je důležitá a má velký vliv.
2. Lidé jsou interpreti a nikdy minulost nepopisují objektivně.
3. Minulost pochází od Boha a **existuje pro Jeho slávu**.
4. Kvůli zrádné podstatě hříchu si nebudete vždy uvědomovat, jak vaše zvyky, předpoklady a hodnoty formují vaše jednání a životní styl.
5. Vysvětlení minulosti může odhalit životní styl daného člověka.
6. Ke změně dochází v přítomnosti.
7. Věříme, že Bůh je naše naděje – On je svrchovaný Pán nad každou událostí našeho života.
8. Každý věřící má vše, co potřebuje ke zbožnému životu v jakékoliv situaci, do které ho Bůh postaví. Musí proto odmítnout pohled dnešní společnosti, jenž chování lidí vysvětluje na základě potřeb.
9. Vezměte si ze své minulosti ponaučení, které Bůh zamýšlel.

Příloha 1
PRACOVNÍ TABULKA „JAK SVÉ SRDCE OČISTIT OD MODEL“

Motiv: Myšlenky: Jednání: Špatný pohled na Boha:	<i>Místo toho:</i> Změna zaměření: Obnova: Nové jednání: Správný pohled na Boha:
Motiv: Myšlenky: Jednání: Špatný pohled na Boha:	<i>Místo toho:</i> Změna zaměření: Obnova: Nové jednání: Správný pohled na Boha:
Motiv: Myšlenky: Jednání: Špatný pohled na Boha:	<i>Místo toho:</i> Změna zaměření: Obnova: Nové jednání: Správný pohled na Boha:
Motiv: Myšlenky: Jednání: Špatný pohled na Boha:	<i>Místo toho:</i> Změna zaměření: Obnova: Nové jednání: Správný pohled na Boha:

Příloha 2
PRACOVNÍ TABULKA K DOSAŽENÍ ZMĚNY JEDNÁNÍ⁵

VĚCI, KTERÉ NÁM V URČITÉM JEDNÁNÍ BRÁNÍ A KTERÉ HO USNADŇUJÍ		
	Staré hříšné jednání	Nové svaté jednání
B R Á N Í	Vybudovat si:	Zbavit se:
U S N A D Ň U J E	Zbavit se:	Vybudovat si:

⁵ Jay E. Adams, *The Christian Counselor's Manual* (Phillipsburg: Presbyterian and Reformed, 1973), s. 196.

Příloha 3
DENÍK SRDCE
(HNĚV)

1. Co mě k hněvu vyprovokovalo?
(Jaké okolnosti mě naštvaly?)

---

2. Co jsem si myslel (v srdci) ve chvíli, kdy jsem se naštvál?
(Co jsem chtěl, po čem jsem toužil nebo prahnul, když jsem se rozzlobil?)

---

3. Co se v Bibli píše o věcech, které jsem si v té chvíli myslel?
(Co se v Bibli píše o věcech, jež jsem chtěl ve chvíli, kdy jsem se naštvál?)

---

4. Co jsem si v té chvíli měl říct?
(Co pro mě mělo být důležitější než mé sobecké/modlářské touhy?)

---

5. Jak jsem naložil se svými myšlenkami, touhami a jednáním, které se Bohu nelíbí?
(rozpoznal, vyznal a činil z nich pokání?)

---

6. Co budu dělat (praktikovat), aby se mé nové smýšlení projevilo v mém jednání
(buďte specifictí a konkrétní)?

Zdroj: Lou Priolo, *How to Think Like a Christian*, 1994 (převzato a upraveno od S. Scott)

Příloha 4
UKÁZKA VYPLNĚNÉHO DENÍKU SRDCE
(HNĚV)

1. Co mě k hněvu vyprovokovalo?
 (Jaké okolnosti mě naštvaly?)

Hráli jsme za barákem basketbal a můj táta vystrčil hlavu z okna a řekl mi, abych si šel udělat domácí úkoly. Moje kamarády, kteří hráli se mnou, poslal domů a řekl jim, ať přijdou zase zítra.

2. Co jsem si myslel (v srdci) ve chvíli, kdy jsem se naštvál?
 (Co jsem chtěl, po čem jsem toužil nebo prahnul, když jsem se rozzlobil?)

Ještě jsme nedohráli.

To snad není možné, že mi kazí hru.

Nesnáším, když mi tohle dělá.

Vždycky moje kamarády vyžene.

Je to můj život! Proč mě nenechá dělat si, co chci?

(Chtěl jsem to s kamarády dohrát. Chtěl jsem si to užít. Chtěl jsem se sám rozhodnout, kdy budu hrát a kdy budu dělat domácí úkoly)

3. Co se v Bibli píše o věcech, které jsem si v té chvíli myslel?
 (Co se v Bibli píše o věcech, jež jsem chtěl ve chvíli, kdy jsem se naštvál?)

Podle Bible byly moje myšlenky hříšné:

- Sobecké, - Nenávistné, - Nepoctivé a - Vzpurné

(Podle Bible byly moje touhy modlářské, protože jsem víc „miloval“ potěšení než Boha. A také jsem toužil rozhodovat o věcech, které mi nenáleží, takže i možnost rozhodovat jsem „miloval“ víc než Boha.)

4. Co jsem si v té chvíli měl říct?
(Co pro mě mělo být důležitější než mé sobecké/modlářské touhy?)

Mohl jsem si říct: „Ještě jsem nedohrál. Možná se mi podaří tátů přemluvit, aby mě nechal dohrát, než půjdu na domácí úkoly. Ale když ne, pak prostě budu muset věřit, že Bůh má pro můj čas jiné plány. Jedno je jisté - úcta k tátovi je pro Boha určitě důležitější, než abych dohrál hru. Bude super, až mi táta bude věřit, že si sám včas splním všechny povinnosti a nechá mě rozhodovat se sám. Čím víc ho budu poslouchat, tím spíš mi bude důvěřovat.“ (Měl jsem mít touhu milovat Boha víc než potěšení ze hry. Měl jsem toužit být víc jako Kristus a podřídit se tátově vůli a ne si prosazovat svojí vůli.)

5. Jak jsem naložil se svými myšlenkami, touhami a jednáním, které se Bohu nelíbí?
(rozpoznal, vyznal a činil z nich pokání?)

„Nebeský Otče, pokorně se před Tebou skláním, abych uznal a vyznal své hříšné myšlenky a jednání, když jsem... Prosim odpusť mi a dej mi svou milost, vždyť k Tobě přicházím s pokáním ze svých myšlenek i skutků. Ve jménu Ježíše, Amen.“

6. Co budu dělat (praktikovat), aby se mé nové smýšlení projevilo v mém jednání
(buďte specifictí a konkrétní)?

- Můžu si na každý den vypracovat časový rozvrh a dát jednu kopii tátovi.

- Můžu vždy jednat s úctou a poslušně.

- Budu tátů ctít a poslouchat i v případě, že nebude znát všechny okolnosti, ale pokud budu mít pocit, že mu uchází nějaká zásadní informace, smím něco zbožně namítnout.

- Pokud mě táta bude dál ztrapňovat před mými kamarády, pokusím se promluvit si s ním, ale velice uctivým způsobem.

Zdroj: Lou Priolo, *How to Think Like a Christian*, 1994 (převzato a upraveno od S. Scott)

Příloha 6
PRACOVNÍ LIST „JAK UVÁDĚT MYŠLENKY DO ZAJETÍ“
(ROZŠÍŘENÁ VERZE)

„Uvádíme do zajetí každou myšlenku, aby byla poslušna Krista.“ 2. Korintským 10,5-6 (ČSP)

Římanům 12,2	Filipským 4,6-9
2. Korintským 11,3	Koloským 3,1-2,16
Efezským 4,23	1. Tesalonickým 5,17

- ♦ Jaké byly původní okolnosti/podněty/pokoušení?

Mé myšlenky

- ♦ „Jsem/byl jsem...“ (zakroužkujte)
- ♦ netrpělivý/vystrašený/zraněný/naštvaný/rozzlobený/znechucený/zdeptaný (zakroužkujte)
- ♦ protože si myslím/myslel jsem si/věřím (zakroužkujte):

Biblická reakce

Filipským 4,6-9

(4P)*Z Boží milosti „nebudu úzkostlivý, ale ve všem...“ (ČSP) **BUDU*****P** – Pozvedat své srdce ve **CHVÁLE** a **DÍKŮVZDÁNÍ**. „...s děkováním...“ (v. 6) srov. Žalm 100,4*Bože, Ty jsi:*

Jsem Ti vděčný za:

Ty jsi pro mě:

P – Přednášet mu pokorně své **ŽÁDOSTI**. „...oznamujte Bohu své žádosti v modlitbě a prosbě...“*„Pane, po zvážení své situace, bych Tě chtěl požádat o (1. Boží vůle/sláva/pomoc, 2. Pomoc pro druhé, 3. Mé touhy):*

P – Proměňovat se **TVOU PRAVDOU**. „...všecko, co je pravdivé, ušlechtilé, spravedlivé, čisté, milé, co má dobrou pověst, jestli je nějaká ctnost a jestli nějaká chvála, o tom přemýšlejte.“ (v. 8)*„Bože, budu se snažit zjistit, co říkáš o: (Jeho příkazy nebo učení související s původní situací nebo myšlenkami):***Situace/Myšlenky   Biblický odkaz**

„Pane, chci mít v této situaci na paměti, že jsi slíbil:

Slib   **Biblický odkaz**

Rozpoznejte/vyznejte hříšné myšlenky (*svlečte je*)

„Bože, odpusť mi prosím mé myšlenky (o Tobě, o sobě nebo druhých), které jsou v rozporu nebo neodpovídají Písmu.“

(Pokání) MŮJ NOVÝ BIBLICKÝ POSTOJ (Oblékněte je)
 „Pane, vědomě se budu snažit uplatňovat následující nový postoj, pokud se stejná situace/špatné myšlenky objeví znovu“:

P – PRAKTIKOVAT/DĚLAT správné a užitečné věci. „...to dělejte.“ (v.9)

A. Praktické a svaté plány toho, co budu DĚLAT (buďte specifictí a konkrétní):

„Pane, budu... (abych svou situaci vyřešil a/nebo jednal podle biblických principů):

B. Pokud to budu potřebovat, požádám o povzbuzení, modlitby a možnost vykazatelnosti následujícího člověka:

Jméno: _____

Příloha 7

ZNAKY PÝCHY A POKORY

PÝCHA

Znaky

(které musíme vyznat a „svléct“)

1. V SOUVISLOSTI SE SEBOU

- a. soustředím se na sebe, své potřeby a trápení
- b. na svou kariéru a pověst
- c. usiluji o slávu a uznání
- d. nevidím vlastní chyby
- e. snadno se urazím

2. V SOUVISLOSTI S DRUHÝMI

- a. málokdy žádám o pomoc, protože jsem arogantní
- b. odmítám přiznat chybu a prosit o odpuštění
- c. odmítám se podřídit autoritám, jsem neuctivý, vybuchuju a pomlouvám
- d. nemám rád, když mi někdo říká, co mám dělat
- e. obviňuji ostatní, hájím sebe
- f. nesnáším, když mě někdo opravuje nebo poučuje
- g. neumím naslouchat, pořád přemýšlím, co řeknu dál; soustředím se na svoje zájmy ne na zájmy druhých
- h. překrucuju pravdu, mám pokřivený pohled na realitu
- i. obelhávám sama sebe, protože si myslím, že všechno chápu lépe a že vím, co si druzí myslí a o co jim jde
- j. bagatelizuju, co jsem provedl druhým, a zveličuju, co oni udělali mě

3. NÁSLEDKY

- a. neumím ovládat svůj jazyk, zraňuju svými slovy druhé, pomlouvám a osočuju, jsem svárlivý a způsobuju rozbroje
- b. dělám z lidí nepřátele, ničím vztahy
- c. dělám věci, které ubližují, porušuji Filipským 4,8
- d. jsem krutý, nepoučitelný, tvrdohlavý a závistivý
- e. zůstávám nezralý a nepodobám se Kristu
- f. můj život charakterizují sváry, konflikty, nestabilita, nepoctivost a nedůslednost
- g. Přišel jsem o radost, pokoj a nejsem efektivní
- h. jsem neužitečný

POKORA

Znaky

(které musíme „obléct“)

1. V SOUVISLOSTI SE SEBOU

- a. soustředím se na to, abych se líbil Bohu
- b. na Jeho vůli a ne na svoji
- c. Jsem ochoten snášet útoky
- d. překonávám zlo dobrem
- e. zmenšuji se, aby Ježíš mohl růst

2. V SOUVISLOSTI S DRUHÝMI

- a. stojím o zbožné rady
- b. jsem ochotný přiznat chybu a poprosit o odpuštění
- c. ochotně se podřizuji autoritě
- d. řeším konflikty
- e. pečlivě naslouchám
- f. jsem vděčný, když mě druzí opraví nebo poučí
- g. snažím se druhým pomoci, aby byli podobnější Kristu
- h. Snažím se druhým sloužit, povzbuzovat je a budovat
- i. mluvím zdvořile a tak, aby to pomohlo
- j. vnímám druhé jako lepší než sebe

3. NÁSLEDKY

- a. rostu v milosti
- b. nesu ovoce
- c. mám blízké vztahy
- d. Bůh mě vyznamená
- e. jsem čím dál tím podobnější Kristu
- f. jsem pro lidi dostupný
- g. nejsem nepřístupný
- h. lidé za mnou chodí, když potřebují pomoc nebo radu
- i. jsem pevný, nic mě lehce nerozhodí
- j. nepotřebuju slávu nebo uznání

PÝCHA

Následující seznam uvádí některé rysy a projevy pyšného, sebestředného života. Boží slovo a Duch svatý vám mohou pomoci prozkoumat vaše srdce, rozpoznat uvedené projevy pýchy, usvědčit vás, přivést k pokání a ke změně charakteru, abyste byli ještě **podobnější Kristu**. Pročtěte si ho a zkoumejte před Bohem svůj život. Jste si vědomi, že by se ve vašem životě objevovala:

1. Skrytá **pýcha** – pocit nadřazenosti plynoucí z vlastního úspěchu nebo pozice, dobrého vzdělání nebo vzhledu, přirozených darů nebo schopností; pocit důležitosti a nezávislosti?
2. Láska k uznání; skrytá touha, aby si někdo všiml; láska k nadřazenosti; přitahování pozornosti na sebe při rozhovorech s druhými; vychvalování se, když mluvíte s lidmi nebo se před nimi modlíte?
3. Návaly hněvu nebo netrpělivosti, které ospravedlňujete tím, že je označujete za spravedlivé pobouření; urážlivý, přecitlivělý duch; tendence odporovat nebo se mstít, když s vámi někdo nesouhlasí nebo vám oponuje; nutkání druhým nadávat nebo je seřvat?
4. Tvrdohlavý, nepoučitelný duch; popudlivý, užvaněný duch; tvrdé, sarkastické výroky; neústupná, svéhlavá povaha; nezadržitelná snaha velet; nutkání kritizovat a poukazovat na nedostatky, když musíte stát stranou a lidé si vás nevšímají; stěžovat si a dělat si starosti; povaha, které dělá dobře lichocením a ráda se baví?
5. Strach z lidí; snaha vyhnout se napomenutím a povinnostem; tendence zanedbávat své povinnosti kvůli svému bohatství nebo postavení; strach, že někdo urazí nějakou významnou osobu a ona odejde; tendence dělat kompromisy?
6. Žárlivost; skrytá závist uzavřená ve vašem srdci; nepříjemný pocit z velkého úspěchu druhého člověka; tendence mluvit o chybách a selháních ne o darech a přednosech člověka, který je talentovanější a uznávanější než vy?
7. Nepoctivost a lstivost; vyhýbání se a zakrývání pravdy; zakrývání svých skutečných chyb; snaha udělat na druhé lepší dojem, než jaký skutečně jste; falešná pokora, přehánění, překrucování pravdy?
8. Nedůvěra; znechucenost ve chvílích, kdy přijde tlak nebo opozice; nedostatek tichosti a jistoty v Bohu; nedostatek víry a důvěry Bohu; tendence dělat si starosti a stěžovat si, když přijde trápení nebo chudoba; stěžovat si na způsoby, jakými se o vás Bůh stará; úzkost, zda věci dopadnou tak, jak byste chtěli?
9. Nezájem o ztracené lidi; lhostejnost; nedostatek Boží moci?
10. Sobectví; láska k pohodlí; láska k penězům?

Proste a modlete se, aby Bůh zkoumal vaše srdce, a Duch svatý vám skrze vyznání a víru dá moc umrtvit a „*svléct*“ svou pýchu a sobecký život a „*obléct*“ si **NESOBECKOST**.

Projevy pýchy, které musím „svléct“:	Projevy pokory, které musím „obléct“:
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

Příloha 8

OTÁZKY PRO SHROMAŽĎOVÁNÍ DAT

O TĚLESNÉM STAVU

- ◆ Obecně řečeno, jak byste popsal svůj současný i dřívější zdravotní stav?
- ◆ Řekněte mi, jak se vám spí?
- ◆ Co děláte ve svém zaměstnání?
- ◆ Kdybyste na svém zaměstnání mohl změnit 4 věci, co by to bylo?
- ◆ Popište mi, jak vypadá váš typický den.

VZTAHY

- ◆ Povězte mi, kdo je pro vás nejdůležitější člověk, a proč je pro vás tak důležitý.
- ◆ Povězte mi o vztazích, které vám přinášejí největší radost, smutek nebo bolest.
- ◆ Co obvykle děláte, když se dostanete do problému?
- ◆ Povězte mi o lidech, se kterými je pro vás nejjednodušší mluvit o svých soukromých záležitostech a myšlenkách.
- ◆ Povězte mi o svém vztahu s Bohem: jak začal, jak rostl, jak moc je pro vás důležitý, jaké místo má Bůh v celkovém obrázku vašeho života nebo vaší současné situace, co děláte, aby váš vztah s Bohem rostl?
- ◆ Popište mi, co pro vás znamená církev.
- ◆ Co vám v minulosti nejvíc pomáhalo řešit své problémy?
- ◆ Co považujete za své největší slabiny/nedostatky a naopak silné stránky?
- ◆ Čtete Bibli a modlíte se? Povězte mi o tom víc.

EMOCE

- ◆ Jaké pocity prožíváte nejčastěji?
- ◆ Jak vás po emoční stránce vnímají ostatní?
- ◆ Kdybyste mohl na úrovni svých emocí cokoli změnit, co by to bylo?
- ◆ Řekněte mi několik příkladů, kdy jste byl skutečně...
- ◆ Kdybych nahrál to, co jste právě řekl, a potom vám to pustil, jaké emoce byste u sebe slyšel?

JEDNÁNÍ, SKUTKY

- ◆ Podívejte se zpátky na svůj dosavadní život. Které z věcí, jež jste udělal, myslíte, že stály za to?
- ◆ Co byste si přál vzít zpátky?
- ◆ Když se podíváte na svůj současný život, co myslíte, že děláte správně? Co špatně?
- ◆ Zkuste mi vyjmenovat, v čem vnímáte, že jako křesťan rostete?
- ◆ Zkuste mi vyjmenovat, v čem si myslíte, že by se váš vztah s Kristem mohl zlepšit. V čem svědectví vašeho života?
- ◆ Povězte mi, jak a v čem jste kdy pomohl druhým nebo byl pro druhé překážkou.
- ◆ Se kterým přikázáním z desatera máte největší problém?

VNÍMÁNÍ SITUACE

- ◆ Co si myslíte o své současné situaci?
- ◆ Který problém vás nejvíc tíží?
- ◆ Napadá vás, proč začal být tak vážný?
- ◆ Co si myslíte o způsobu, jakým jste svůj problém řešil doposud?
- ◆ Co to všechno o vás vypovídá?
- ◆ Tušíte, proč je pro vás tak těžké zvládat kritiku?
- ◆ Kdybych vám dokázal číst myšlenky, co bych teď slyšel?
- ◆ Co se vám honí hlavou, když slyšíte můj návrh, jak řešit váš problém?

MINULOST

- ◆ Kdy se váš problém objevil poprvé?
- ◆ Řekněte mi, co se ve vašem životě dělo, když...
- ◆ Popište mi svůj vztah s Kristem v průběhu let: jeho vrcholky i údolí.
- ◆ Když se podíváte zpátky, jaké byly nejšťastnější a nejsmutnější chvíle vašeho života?
- ◆ Řekněte mi o lidech nebo věcech, které vás nejvíce ovlivnili ať už pozitivně nebo negativně.

TOUHY

- ◆ Co ve vás probouzí to nejhorší?
- ◆ Co ve vás probouzí to nejlepší?
- ◆ Co chce, po čem toužíte, o co usilujete, za čím míříte, čeho chcete dosáhnout a v co doufáte?
- ◆ Jaké byly vaše cíle, očekávání a záměry?
- ◆ Co byste chtěl dělat? Toužíte po tom, co sami chcete, nebo po Kristově vládě nad vašim životem?
- ◆ Kde hledáte bezpečí, smysl, štěstí, naplnění, radost nebo útěchu?
- ◆ V co doufáte na prvním místě?
- ◆ Co by vám udělalo radost?

- ◆ Čeho se bojíte? Kvůli čemu máte tendenci si dělat starosti?
- ◆ Co máte nejraději a co nejvíc nesnášíte?
- ◆ Co by podle vás v konkrétních situacích znamenalo uspět a co selhat?
- ◆ Jak vnímáte sama sebe – to, kdo jste, kým byste měl nebo chtěl být?
- ◆ Díky čemu budete moct říct, že váš život měl cenu, až budete ležet na smrtelné posteli?
- ◆ Co vnímáte jako svá práva?
- ◆ Když jste pod tlakem nebo nervózní, kam/na co/na koho se obracíte? O čem přemýšlíte?
- ◆ Co vám to přináší?
- ◆ Za co se modlíte?
- ◆ O čem nejvíc přemýšlíte? Co vás zaměstnává nebo nad čím nedokážete přestat přemýšlet? Co vám v hlavě vyskočí jako první, když se probudíte?
- ◆ O čem často mluvíte? Co je pro vás důležité?
- ◆ Jak trávíte svůj čas? Jaké jsou vaše priority?
- ◆ Jakou podobu mívají vaše fantazie? Snění? Co vám dělá radost a co vás děsí?
- ◆ Dají se ve vašem jednání rozpoznat nějaké vzorce ve chvílích, kdy jste podráždění? Vystrašení? Ustaraní? Zdeptaní? V beznaději? Šťastní?
- ◆ Jaká je vaše „funkční teologie“ nebo světonázor? Čemu věříte o Bohu, lidech, o sobě, hříchu, odpuštění, smyslu života, summum bonum⁶ (ať vás ani nenapadne se ptát tímhle způsobem!), utrpení, o způsobu, jakým Bůh pracuje, zdroji skutečného štěstí, co se stane po smrti, atd.
- ◆ Čemu důvěřujete? Okolo čeho se točí váš život? Co je pro vás „modlou“, vaším „bohem“? Co vás žene kupředu?
- ◆ Čím se řídíte? Jaký „hlas“ vás ovládá?

---

⁶ Summun bonum = nejvyšší dobro (pozn. př.)

Příloha 9

DOTAZNÍK O DUCHOVNÍCH PŘESVĚDČENÍCH⁷

Za každou větu doplňte dvě nebo tři odpovědi

1. Bůh je _____
_____
_____

2. Ježíš Kristus je (popište, kdo si myslíte, že je, co udělal, co dělá nyní, jaké místo má ve vašem životě, co pro vás znamená, atd.) _____
_____
_____
_____

3. Můj vztah s Bohem a Jeho Synem Ježíšem Kristem (popište, jaký máte vztah s Bohem a jak moc je pro vás důležitý – buďte konkrétní) _____
_____
_____
_____

4. Křesťanem je člověk, který _____
_____
_____
_____

⁷ Převzato z Wayne A. Mack, *Preparing for Marriage: God's Way*.

5. Vím, že jsem (nebo nejsem) křesťan, protože _____

---

6. Bible je (popište, čím je podle vás Bible, co pro vás znamená, jaké má místo ve vašem životě, jak ji používáte, atd.) _____

---

7. Hřích je _____

---

8. Mým hlavním hříchem je _____

---

9. Když zhřeším, pak (popište, jak řešíte svůj hřích, jak se cítíte, když zhřešíte, co děláte potom) _____

---

10. Cítím vinu, když _____
_____
_____
_____

11. Modlím se (kdy, jak, proč, za co, atd.) _____
_____
_____
_____

12. Mým hlavním cílem v životě je _____
_____
_____
_____

13. Chci (nebo nechci) navštěvovat nějaký sbor a být v něm aktivně zapojen (odpovězte na otázky „jak?“ a „proč?“) _____
_____
_____
_____

14. Věřím, že společenství s jinými křesťany je (definujte ho, popište, co je jeho součástí, jak moc je důležité a jak ho můžeme budovat) _____
_____
_____
_____

15. Svůj duchovní růst a duchovní růst svého manžela(ky) se snažím podporovat tím, že

---

---

16. Můj pohled a pohled mého manžela(ky) v duchovních oblastech se liší (kdy, jak, v čem, atd.) _____

---

17. Ve svém duchovním životě bych chtěl změnit _____

---

18. Chtěl bych, aby můj manžel(ka) ve svém duchovním životě změnil(a) _____

Projděte si své odpovědi. Chtěl byste některou z nich změnit? Kterou? Proč? Byla mezi otázkami nějaká, na kterou neznáte odpověď? Která? Porovnejte své odpovědi se svým manželem(kou) a proberte je. Napište své dojmy z tohoto cvičení. Co jste se dozvěděli o sobě a co o svém manželovi(ce)? Co ve světle tohoto cvičení musíte změnit?

Osobní dotazník

Vyplňte prosím pečlivě tento dotazník.

Dnešní datum: _____

Osobní údaje

pan paní slečna _____ Jméno _____

Adresa _____ Město _____ PSČ _____

Telefon domů _____ Mobil _____

E-mail _____

Datum narození _____ Věk _____ Doporučil _____

Rodinný stav: Svobodný(á) Zasnoubený(á) Ženatý(á) V odloučení Rozvedený(á)
 Vdovec/vdova

Vzdělání (poslední ukončený rok studia nebo dosažený titul) _____

Zaměstnání _____ Pozice _____ Délka zaměstnání _____

V případě nouze prosím kontaktujte _____
 Jméno, váš vzájemný vztah _____ Telefonní číslo _____

Manželství a rodina

Manžel(ka) _____ Datum narození _____

Věk _____ Zaměstnání _____ Délka zaměstnání _____

Telefon domů _____ Pracovní číslo _____

Datum sňatku _____ Jak dlouho jste spolu chodili _____

Stručně popište vaše seznámení a chození _____

Byl někdo z vás už dříve ženatý/vdaná? _____ Kdo _____

Žili jste někdy odděleně? _____ Žádali jste někdy o rozvod? _____

Informace o dětech

Jméno	věk	pohlaví	vzdělání	nevlastní?
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐
_____	_____	_____	_____	☐

Popište svůj vztah k otci _____
_____

Popište svůj vztah k matce _____
_____

Počet sourozenců _____ Pořadí sourozenců _____

Žil(a) jste s někým dalším mimo vašich rodičů? _____
_____

Žijí vaši rodiče? _____ Žijí ve vašem okolí? _____

Zdraví

Popište svůj zdravotní stav _____

Máte nějaké chronické problémy? _____ Jaké? _____

Sepište své současné nebo dřívější významnější nemoci, úrazy a postižení: _____
_____

Datum posledního vyšetření _____ Výsledek _____

Jméno a adresa vašeho lékaře _____

Pouze ženy: Pokud váš menstruační cyklus doprovází nějaké významné symptomy, popište je prosím _____

Berete v současnosti nějaké léky? Množství? _____
_____

Užíval(a) jste někdy drogy? _____

Pokud ano, vysvětlete prosím: _____
_____

Byl(a) jste někdy zatčený(á)? _____

Pijete alkoholické nápoje? _____ Jak moc a jak často? _____
_____

Pijete kávu? _____ Jak moc a jak často? _____

Jiné nápoje obsahující kofein? _____ Jak moc a jak často? _____

Kouříte? _____ Co? _____ Jak často _____

Měl(a) jste někdy v práci problémy s druhými lidmi? _____ Pokud ano, vysvětlete prosím
_____

Došlo u vás někdy k vážnému emocionálnímu výbuchu? _____ Pokud ano, vysvětlete prosím
_____

Byl(a) jste někdy u psychologa či psychiatra? _____ Pokud ano, vysvětlete _____
_____

Jste ochotný podepsat souhlas, aby si poradce vyžádal vaše sociální, psychologické a další zdravotní údaje? _____

Duchovní život

Věříte v Boha? _____ Modlíte se? _____ Řekl(a) byste, že jste křesťan, nebo se stále nacházíte v procesu hledání _____ Byl(a) jste pokřtěn(a)? _____

Jak často čtete Bibli? Nikdy Příležitostně Často Denně

Denominace _____

Jaký sbor navštěvujete _____ Jste člen? _____

Jak často sbor navštěvujete?

Nikdy Příležitostně Jednou dvakrát za měsíc Každý týden Několikrát týdně

Popište jakékoliv nedávné změny ve vašem náboženském životě _____

Pouze ženy

Máte nějaké menstruační potíže? _____

Prožíváte napětí, nutkání plakat nebo jiné příznaky před svým cyklem? Popište prosím _____

Je váš manžel ochoten chodit k poradci? _____

Souhlasí váš manžel, že chodíte k poradci? _____ Pokud ne, vysvětlete _____

OZNAČTE, S ČÍM MÁTE PROBLÉMY

Hněv	Deprese	Osamělost
Úzkost	Opilství	Chtíč
Apatie	Závist	Vzpomínky
Choutky	Strach	Náladovost
Zahořklost	Finance	Perfekcionismus
Změna životního stylu	Obžerství	Vzpournost
Děti	Vina	Sex
Komunikace	Zdraví	Spánek
Konflikt (boje)	Homosexualita	Týrání
Podvod	Impotence	Zlozvyk
Rozhodování	Rodina manžela(ky)	Jiné

Příloha 11 - Jak překonat hříšnou pýchu

Raymond Richards a Wayne A. Mack

- 1. Prostudujte si Genesis 3,1-6. Jakým konkrétním způsobem se pýcha projevila v jednání Adama a Evy?** _____

_____

_____

Jak hřích ovlivňuje duchovní stav lidí? Prostudujte si následující verše a zapište si své odpovědi

Genesis 6,5 _____

Jeremjáš 17,9 _____

Marek 7,21-22 _____

_____

Římanům 8,5-7 _____

1. Korintským 2,15 _____

Efezským 2,3 _____

Koloským 1,21 _____

Titovi 3,3 _____

1. Petrova 4,2-4 _____

_____

Jan 3,19 _____

- 2. Co se musí stát v životě člověka, aby byl schopen překonat jakýkoliv hřích, a hřích pýchy obzvlášť?**

Žalm 51,12 _____

Izajáš 57,15 _____

Ezechiel 36,27 _____

Jan 3,3 _____

1. Korintským 2,12 _____

2. Korintským 5,17 _____

Ježíš řekl: „Beze mě nemůžete činit nic“ (Jan 15,5). Hluboce zakořeněnou hříšnou pýchu nemůžeme překonat, pokud nejsme znovuzrozeni. Jste znovuzrozeni? Daroval vám Bůh skrze Ducha svatého nový život? Činili jste pokání ze svých hříchů, uvěřili jste v Ježíše Krista jako Spasitele, jenž je jedinou cestou k odpuštění vašich hříchů, a posloucháte Ho nyní jako svého Pána?

_____

_____

- 3. Uved'te několik důvodů, proč byste se měli snažit svou pýchu překonat. Použijte konkordanci a vypište si zničující následky pýchy.**

Pýcha je hřích (Marek 7,21) _____

Ničí přátelství (Titovi 3,3) _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- 4. Prostudujte si následující verše a snažte se objevit různé způsoby, jak se pýcha projevuje v lidských životech. Zakroužkujte si verše, které popisují i vaše jednání.**

Genesis 11,4 _____

Exodus 5,2 _____

Soudců 9,28-29 _____

Žalm 10,4 _____

Žalm 12,4-5 _____

Žalm 73,3-6 _____

Žalm 101,5 _____

Žalm 131,1 _____

Příslloví 13,10 _____

Příslloví 13,18 _____

Příslloví 25,6 _____

Příslloví 25,14 _____

Izajáš 3,16 _____

Jeremjáš 48,29 _____

Jeremjáš 45,5a _____

Ezechiel 28,2 _____

Daniel 5,20 _____

Izajáš 14,13-14 _____

Matouš 6,1-7 _____

_____

Marek 9,34 _____

1. Korintským 4,7 _____

1. Korintským 8,1 _____

Juda 16 _____

3. Janova 9 _____

Jakými způsoby může Bůh napravit vaše hříšné jednání a mluvení, změnit vaše chování a očistit vaše postoje a motivy a použít si podobné jednání, slova nebo otázky dobrým, užitečným způsobem, který Mu přinese slávu? Například: Místo toho, abych se nutil do věcí, na které nemám (Příslaví 25,14) se budu soustředit na věci, které jsou v mých silách, a budu je dělat co nejlépe, abych skrze ně mohl sloužit druhým lidem a přinášet Bohu slávu.

Projděte si znovu verše, které jste si zakroužkovali a které mluví o vašich hříšných postojích a skutcích. Jak by mohl Bůh změnit vaše postoje a motivy a použít si vaše jednání, slova a vlastnosti pro dobro druhých a pro svou slávu? Na prázdné řádky níže si napište konkrétní plán, jak „svléct“ své hříšné jednání a „obléknout“ si biblické skutky (Efezským 4,22-24).

Příklad:

Problém: Toužím po uznání od lidí (3. Janova 9)

Řešení: Budu nesobecky používat své dary a schopnosti ve službě druhým.

1. Problém: _____

Řešení: _____

2. Problém: _____

Řešení: _____

3. Problém: _____

Řešení: _____

4. Problém: _____

Řešení: _____

Začněte okamžitě uplatňovat biblické jednání.

5. Přečtěte si následující verše a poznamenejte si, co čeká pyšné lidi.

Izajáš 2,17 _____

Příslaví 16,18 _____

Příslaví 18,12 _____

Soudců 9,38-41 _____

1. Petrova 5,5 _____

Galatským 6,3 _____

Římanům 12,3 _____

Izajáš 2,15-23 _____

1. Timoteovi 6,3-5 _____

Měla pýcha ve vašem životě někdy nějaké tragické následky? Jak konkrétně Bůh potrestal vaši pýchu? Vedla vás pýcha k nerealistickému pohledu sama na sebe? Jak? Způsobila někdy konflikt nebo hádku s ostatními lidmi?

---

6. Najděte si Přísloví 18,12 a poznamenejte si, jaké charakterové vlastnosti by v životě křesťana měly nahradit pýchu.

Jak byste definovali pokoru? _____

---

7. Pán Ježíš Kristus je největším příkladem pokory. Řekl: „Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne.“ Povinností každého křesťana je jít v Ježíšových šlépějích a osvojit si stejné postoje a reakce, cíle a záměry, jaké měl On. Duch svatý, který v nás přebývá, uschopňuje každého křesťana, aby se stal podobný Kristu. Prostudujte si následující pasáže a sepište si, jak konkrétně Ježíš pokořil sama sebe.

Jan 17,4 _____

Jan 5,30 _____

2. Korintským 8,9 _____

Matouš 20,28 _____

Jan 10,11 _____

Lukáš 2,16 _____

2. Korintským 5,21 _____

Filipským 2,6-8 _____

Galatským 4,4 _____

Izajáš 52,2-3 _____

Izajáš 53,6-7 _____

Izajáš 53,10 _____

Krátce shrňte, jakých práv se Ježíš vzdal, aby se stal naším Spasitelem a Božím služebníkem. _____

Záleží vám více na tom, abyste si uhájili svá práva, než na splnění svých povinností? Sepište si všechny věci, které považujete za svá „osobní práva“. Například: „Na téhle zakázce jsem pracoval víc a usilovněji než všichni ostatní. Zasloužím si prémii!“ Poté, co si je sepíšete, odevzdejte je v modlitbě Bohu. Projděte si svůj seznam každý den, a pokud objevíte něco nového, připište si to. Jako člověk, který byl vykoupený Kristovou krví, už žádná osobní práva nemáte. Bylo za vás zapláceno výkupné; už nepatříte sami sobě. Bůh vám však vaše „práva“ může vrátit jako dar, za který byste pak měli být vděční. Až se příště někdo dopustí něčeho, co budete vnímat jako porušení svých práv, nesnažte se jim to oplatit. Raději se zachovejte podle Matouše 5,38-48 a 1. Petrovi 2,23.

8. Ježíš Kristus je Bůh, ve všech ohledech je roven Otci, ale přesto se nesnažil oslavit sama sebe. Jak následující verše popisují způsob života našeho Pána?

Izajáš 42,1 _____

Izajáš 52,13 _____

Filipským 2,7 _____

Matouš 20,28 _____

Prostudujte si Jana 13,3-17 a запиšte si, jak se projevil postoje Ježíše Krista jako služebníka a jakým způsobem máj sloužit ti, kdo Ho následují.

Sepište si způsoby, jak můžete používat svůj čas, zdroje a schopnosti ve službě Bohu skrze službu svému manželovi/manželce, dětem, sboru, zaměstnavateli/zaměstnancům, sousedům, atd. Jednejte podle nich proto, že Bible nám přikazuje: „Nechť je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši“ (Filipským 2,5), nikoliv proto, aby vám i druzí prokazovali dobro.

9. Před čím nás Pavel varuje v Římanům 12,3?

_____

Jaký je podle Galatským 6,3 následek nabubřelého, nerealistického pohledu sama na sebe?

Sepište si své dovednosti a vypracujte si plán, jak je můžete použít ve službě druhým. Poté požádejte nějakého zbožného křesťana, který vás dobře zná, aby si váš seznam přečetl a posoudil váš odhad vašich obdarováních, nadání a schopností.

10. Jaké sliby dává Bůh lidem, kteří se pokoří?

Příslaví 18,12 _____

Příslaví 15,33 _____

Matouš 23,12 _____

Jakub 4,10 _____

1. Petrova 5,5 _____

Co si myslíte, že znamená „pokořit se pod mocnou ruku Boží“? _____

_____

11. Jakým způsobem Bůh žehná a povyšuje ty, kdo pokorně přijímají a naplňují své současné povinnosti a nesou ovoce Ducha?

Genesis 39,1-6 _____

_____

Jób 22,29 _____

Jób 42,1-17 _____

_____

Žalm 113,7-8 _____

Žalm 147,3 _____

Žalm 34,19 _____

Lukáš 15,11-24 _____

_____

Prostudujte si Matouše 25,14-30. Co mají oba věrní služebníci společného? _____

_____

Jakým konkrétním způsobem „povýšil“ pán oba věrné služebníky? _____

_____

Co nevěrný služebník zanedbal? Co měl udělat? (v. 27). _____

_____

Jaký byl konečný výsledek jeho nevěrnosti a sobectví? (v. 28-30) _____

_____

_____

Matouš 25,31-46. Co se v těchto verších děje? _____

Jakým konkrétním způsobem staví Kristus do protikladu pokorné a pyšné, ovce a kozy? _____

Jakou odměnu Ježíš slíbil těm, kdo kvůli své lásce k Němu prokazují svou lásku druhým lidem skrze nesobeckou péči a dary ve chvílích, kdy to potřebují? (v. 34.46). _____

Jaký trest čeká ty, jejichž sobectví a sebestřednost ukazuje, že nemají správný vztah s Bohem? (v. 41.46). _____

S kým se spravedliví ztotožňovali? (v. 40). _____

Jaký domov a potěšení čeká ty, které Kristus „povýší“? (Zjevení 5,9-12). _____

Zapište si své osobní postřehy, přesvědčení a úkoly, které jste objevili díky tomuto studiu.

Knihy od Občanského sdružení Didasko

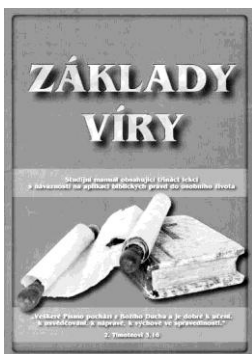
Nepromarni svůj život

Autor: John Piper
 Původní název: Don't Waste Your Life
 Rok vydání: 2009
 Počet stran: 184
 ISBN: 978-80-904378-0-7
 Cena: 179 Kč (149 Kč při objednávce na www.didasko.cz)

John Piper: „Byla doba, kdy jsem nechápal, že usilovat o Boží slávu je vlastně totéž, co usilovat o svou vlastní radost. Dnes vidím miliony lidí, jak marní své životy, protože si myslí, že jde o dvě různé cesty, a ne o jednu. Musím vás však varovat. Cesta radosti, která vyvyšuje Boha, vás bude stát celý váš život. Ježíš řekl: „Kdokoli by ztratil život pro mě a pro evangelium, ten jej zachrání.“ Jinými slovy, je lepší svůj život ztratit, než ho promarnit... Tato kniha není o tom, jak se vyhnout zraňujícímu životu, ale jak se vyhnout promarněnému životu.“

Základy víry

Autor: kolektiv autorů z Grace Community Church
 Původní název: Fundamentals of the Faith
 Rok vydání: 2006
 Počet stran: 87 (formát A4)
 Bez ISBN
 Cena: 129 Kč (109 Kč při objednávce na www.didasko.cz)

Kniha Základy víry obsahuje třináct lekcí, které pomáhají aplikovat biblické pravdy do osobního života. Nejde o normální knížku, ale o studijní materiál určený pro menší skupinky, který povzbuzuje interakci mezi učitelem a studenty a také pomáhá budovat duchovní vztahy a přátelství. Tento manuál pomohl už tisícům lidí v mnoha sborech a v mnoha jazycích po celém světě k duchovnímu růstu, milosti a poznání našeho Pána a stejným způsobem může pomoci i lidem ve vašem sboru.

Obsah:

1. lekce: Seznámení s Biblií	8. lekce: Křesťan a modlitba
2. lekce: Jak porozumět Biblii	9. lekce: Církev – společenství a uctívání
3. lekce: Bůh – Jeho charakter a vlastnosti	10. lekce: Duchovní dary
4. lekce: Osoba Ježíše Krista	11. lekce: Křesťan a evangelizace
5. lekce: Dílo Ježíše Krista	12. lekce: Poslušnost
6. lekce: Spasení	13. lekce: Boží vůle a vedení
7. lekce: Osoba a služba Ducha svatého	

Jak být dobrým rodičem

(Příručka pro vedení studia; Studijní příručka)

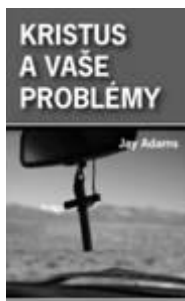

Autor: kolektiv autorů z Grace Community Church
Původní název: Parenting For Life
Rok vydání: 2010
Počet stran: 146/124 (formát A4)
ISBN: 978-80-904378-1-4/ 978-80-904378-2-1

Je spousta věcí, které mohou rodičům při výchově dětí dělat starosti – od snahy naučit je chodit na nočník, přes řešení sourozenecké soupeřivosti až po pocit úzkosti v dospívání. Mnoho rodičů hledá odpovědi na své otázky u stejně zmatených přátel, nebo „expertů“ na výchovu dětí. Ale dokonce i experti vnímají výchovu dětí v moderní době jako minové pole plné emočních hrozeb. Kam by se tedy věřící rodiče měli obrátit, když hledají spolehlivé rady a zbožnou moudrost?

Příručka *Jak být dobrým rodičem* vám přináší dobrou zprávu: Bible obsahuje vše, co rodiče o výchově dětí potřebují vědět. Opravdu, biblický vzor výchovy dětí je nadřazený všem psychologickým a pragmatickým modelům dnešní doby. V knize *Jak být dobrým rodičem* najdete náčrt, jak vést děti ke zbožnosti, ať už jsou v předškolním věku anebo dospívají.

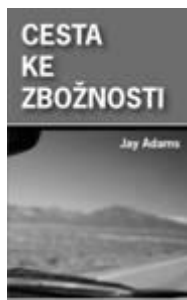
Kristus a Vaše problémy

Autor: Jay E. Adams
Původní název: Christ and Your Problems
Rok vydání: 2010
Počet stran: 32
ISBN: 978-80-904378-3-8

Prožíváte problémy, které se zdají příliš těžké, než aby se daly zvládnout? Přemýšlíte, zda vůbec existuje nějaká cesta ze všeho toho zmatku, který prožíváte? Tato užitečná brožurka vám ukáže nový pohled na těžké životní situace. „Žádný problém není výjimečný,“ píše Jay Adams a přináší skutečnou naději založenou na Božím slibu z 1. Korintským 10,13. Přináší odvahu, kterou potřebujeme k zodpovědnému jednání, a ukazuje, že správné řešení lze najít, jen když půjdeme Boží cestou.

Cesta ke zbožnosti

Autor: Jay E. Adams
Původní název: Godliness Through Discipline
Rok vydání: 2010
Počet stran: 28
ISBN: 978-80-904378-4-5

Cesta ke zbožnosti je praktickou knížkou pro všechny, kdo touží po zbožnosti. Jay Adams v ní jasně ukazuje, že i když neexistuje žádná instantní zbožnost, pravá a trvalá zbožnost je přece jen možná. Na základě Pavlova pokynu z 1. Timoteovi 4,7 „Cvič se pro zbožnost“ vysvětluje, jak se zbožný život může stát druhou přirozeností všech, kdo skutečně touží být podobní Kristu.